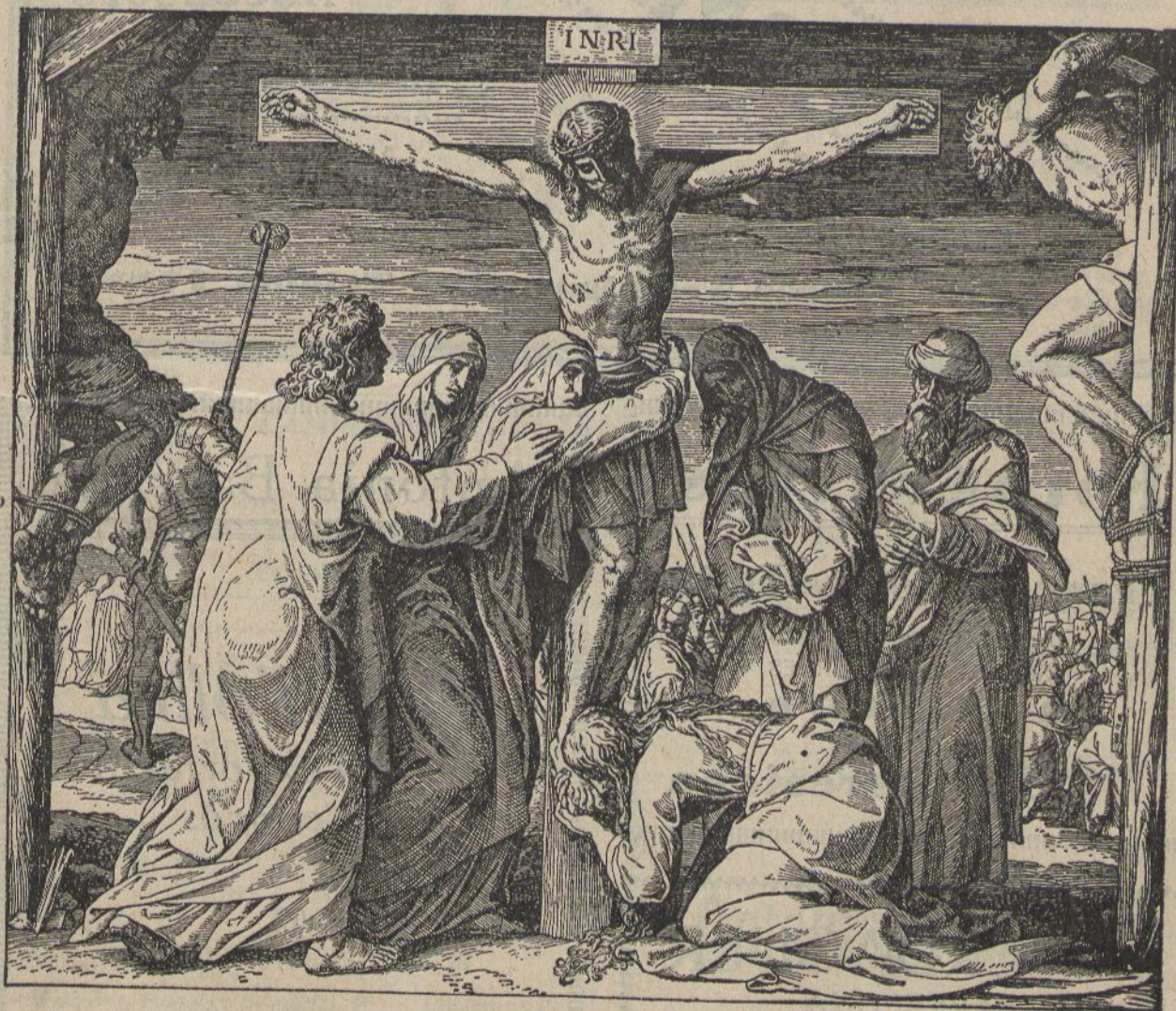

CATALUNYA SOCIAL

ESTAMPES BÍBLIQUES

JESÚS CLAVAT EN CREU

Calefacció Central

Termosifons

Ventilació

Cuines

LA TÈRMICA, S. A.

Ascensors

Muntacàrregues

i Muntaplats

Carrer Trafalgar, 36 - Telèfon 17887

Fotogravats

Francesc Esteve Feliu

DIBUIXOS :: RETOCS

TRICROMIES :: AUTOTIPIES

● OFFSET ●

Via Laietana, 15
Telèfon 17069

Barcelona

Antònia Basseda

Olis d'oliva

*per a l'exportació
a l'engròs*

Despatx i Magatzems:

Avinguda Icària, 204 i 206

Cadena, 15 - Giné i Partagàs, 13

Telèfon 53012

S. VERDAGUER
BARCELONA

Banyeres / Escalfadors

Dutxes / Lavabos

Water-Closets

Despatx: Ronda Univeraitat, 9-Tel. 10421

Tallers: Carrer Entença, 39 - Tel. 32189

*Mosaics***Amargós**

Urgell, 238 - 240

Telèfon 77900

TUBERIES

de ciment Portland exclusivament construïdes a màquina

PEDRA ARTIFICIAL

de totes classes i en totes les seves aplicacions.

CIMENT ARMAT

FLORESTÁN BEIN

Casa fundada l'any 1885

Mallorca, 405 - Telèfon 54406

BARCELONA

**IMPERMEABLES, PLANXABLES,
SÓN LES TOVALLES IDEALS**De venda en els grans basars, cases de mobles,
tapisseries, comerços de teixits, linòleums, etc.**CASA ROSICH**

Ronda de S. Pere, 7 - Telèfon 19923

Avda. del Portal de l'Àngel, 25 - Tel. 19613

Tapineria, 33 - Telèfon 12940

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT**MAS i ROCA**

CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrissa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

LA HONRADEZ

Casa fundada en 1885

Fàbrica de sobres i bosses

de totes classes i formes

(Producció diària: 500.000 sobres)

PAPERERIA — IMPREMTA

LLIBRES RATLLATS

Fills de Rafael Ferrer

Tallers: Passatge Marimón, 16 — Telèfon 6632

Despatx: Carrer de Tres Illes, 2 — Telèfon 19082

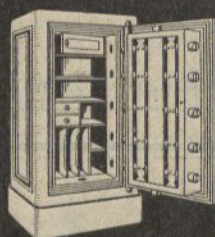
JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

Catalunya Social?**VALORS DE RENDA***Informació*
(Sense compromís per al consultant)Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda**L. GOMIS**Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

PLAÇA DEL PI, 3
(ENFRONT L'ESGLÉSIA)

ARQUES "SOLER"

d'un sol BLOC MASSIS
AMB BLINDATJE (patentat)

imperforables amb el SOPLET

Barcelona: ALDANA, 3. Tel. 31853

Madrid: Industrias Sanitarias, S.A.

Fuencarral, 43. TEL^{es} 14801, 14188.

Panys SOLER

DE GRAN SEGURETAT

per a portes de pis amb clau plegable,

A. SOLER CAPDEVILA

Carrer d'Aldana, 3 i 5 - Telèfon 31853 - Barcelona

*Els nostres pecats, Senyor, us han clavat de mans i peus
damunt la Creu del sacrifici i del dolor, i sou menat
amb greu dolor vers la quietud del sepulcre. Sabem,
oh bon Jesús!, que eixireu triomfant de les
tenebres, i que la vostra llum il·lumi-
narà el món. "Catalunya Social"
que alça i alçarà constant-
ment la vostra bandera,
creu, oh Senyor!,
en el vostre
triomf*

FANTASIES EVANGÈLIQUES

Efraïm, l'herbolari

PER JORDI ARNAU

VI

Del Calvari al sepulcre

Quan Efraïm es va aixecar, el sol vestia la terra de festa i li donava tota la seva resplendor, l'aire tebi i les flors grogues de les argelagues preludiaven la primavera, i les orenetes, volant d'ací en enllà, s'aturaven al travessar de la creu on estava clavat Jesús qui suara mateix acabava d'expirar. Maria encara restava dreta al costat de la creu. Fora d'uns quants soldats que estaven de guàrdia al calvari, tota l'altra multitud havia fugit esfereïda. Dues dones i Joan feien companyia a la Mare.

Efraïm va besar el mantell de Maria i li va dir sanglotant:

— Nicodemus m'ha encarregat que avisés Josep d'Arimatea. Ells dos enen prevista la sepultura de Jesús. No cal perdre temps.

Maria li va agrair el bon ofici. Avisat que fou Josep d'Arimatea, Efraïm va anar a casa seva i va trucar. Amatent, Nicodemus va obrir la porta.

— Tot està llest, senyor meu Nicodemus. Jesús ha expirat a la creu. La seva mare està esperant que li baixem el fill. Josep està avisat i a hores d'ara ja parla amb Pilat. Els amics de Jesús no hem d'ésser més poc diligents per sepultar-lo del que ho han estat els enemics per crucificar-lo.

— Teniu raó, Efraïm. I ara és hora de treure la cara, després d'aquestes hores tràgiques.

Però de sobte la cara de Nicodemus queda esblanqueïda com la cera i, mirant la foscor del corredor, parla i desvarieja.

— Allí, Efraïm, allí... el veieu? Vestit de pells d'ovella i el gaiato a la mà.

És ell mateix: el Baptista del Jordà, la víctima d'Herodes. Mireu-lo! Què dieu? Sento bé el que dieu: L'anyell de Déu que treu els pecats del món. Qui? Jesús! Tots els que foren deixebles vostres ho han estat de Jesús. I jo també! Ja no seré més covard... Teniu raó! Aquesta Jerusalem que mata els seus profetes! Joan; la vostra benedicció encara! On sou?... Has vist, Efraïm?

— No he vist ningú; però vós semblava que parlàveu amb el Baptista.

Nicodemus va anar corredor endins a les palpenes, va tornar a sortir i va haver de descansar les cames tremoloses assegant-se a la banquetta i mirant encara el corredor amb ulls esparverats. Efraïm li va posar la mà a l'esquena.

— Estem en temps de misteris. He sentit dir que el vel del temple s'ha partit pel mig i que Caifàs està tancat al soterrani de casa seva. Deixem-ho estar, Nicodemus i anem a la feina.

— A la feina, doncs. Jo vaig de dret a dret al calvari. Hi ha la mare?

— I dreta tocant la creu. És tot un cas!

— Vós, passeu per casa meua; feu portar cordes,

dues escales i tres llençols. Si teniu herbes d'olor porteu-les també. Si no trobem bàlsams, faran el seu servei.

* * *

Josep d'Arimatea arriba al Calvari amb permís de desclavar Jesús i sepultar-lo. Al peu de la creu Efraïm ha deixat les herbes d'olor i d'elles n'ha pesat un bon gruix a la sepultura. Serviran de matalàs al cos maltractat de Jesús. La feina es fa de pressa. El cos de Jesús és lligat amb llençols a la creu per mor de poder-lo desclavar. Els passadors dels claus són trets i els claus, arrencats. Els braços cauen estirats als dos costats del cos i les cames arronsades queden ben dretes. El cos de Jesús és acompanyat en el descens sostingut pels llençols. Maria s'ha assegut sobre una pedra per rebre el seu fill. Jesús estirat a terra repenja les espatlles i el cap sobre la falda de la seva mare. La mare besa el fill i es punxa la cara amb les espines de la corona. Nicodemus, parlant amb Efraïm i Arimatea, fa una comparança.

— El quadre d'Abel als braços d'Eva ara queda descolorit davant de Jesús en els braços de Maria.

Maria treu del cap de Jesús les espines de la corona que porta clavades, mulla els cabells ressecs i els pentina, li renta la cara i el cos amb les esponges xopes que li porta Efraïm i sent una esgarripança de dolor quan passa l'esponja pel pit del seu Fill, allà damunt del cor, i s'obren els llavis d'aquell esvoranc adorable.

Els altres per torn besen els peus de Jesús. Efraïm hi troba un record. Ha fet la besada llarga i hi ha sentit encara reminiscències de la fragància ben coneguda d'aquella essència de nard que hi va posar Maria la Magdalena i li vénen a la memòria aquelles paraules de Jesús: "Ella ha perfumat el meu cos per a la sepultura." Maria Magdalena fou la darrera del torn; però se'n va ben rescabalar. Postrada i amb la cara posada sobre els peus de Jesús, no se'n va moure fins que li van prendre el cos del mestre per fixar-lo i sepultar-lo. Portaven el cos mort, aguantant les quatre mans de la llitera Nicodemus, Josep d'Arimatea, Joan, l'apòstol que Jesús estimava, i Efraïm, l'herbolari. Seguia la mare de Jesús, Maria Magdalena i Maria de Cleofàs i més endarrera uns criats del d'Arimatea i de Nicodemus. El centurió feia guàrdia al costat de la llitera colpejant-se el pit.

Closa la sepultura, Efraïm i Joan van acompanyar Maria i el seu seguici fins al cenacle.

Efraïm tenia ganes de parlar. Al portal del pati va trobar Cleofàs.

— Cleofàs; això ha estat com un somni!

— Quan les empeny el diable, ja se sap. El diable era al cor de Caifàs, al cap de Pilat, a les boques del poble i ell coordinava totes les coses per a la perdició de Jesús.

— I abans s'havia apoderat de l'ànima de Judas.

— De Judas, no en parlem; ja li han demanat l'ànima.

— Què em dius?

— S'ha penjat en aquella olivera seca de la vall de Hinnom i l'han trobat esbotzat amb les entranyes escampades.

— Justícia de Déu!

— Va tenir un intent de penediment. Va llençar els diners als peus de Caifàs i va confessar que havia venut la sang del just. Els sacerdots van riure's d'ell a la cara i li van respondre: "Tu t'arreglaràs". I, desesperat, va acabar com t'he dit.

— Ací mateix Jesús, parlant d'ell, havia dit: "més li valdria no haver nascut".

— I els apòstols què s'han fet?

— Qui ho sap! Amagats i fugitius. Penso que molts deuen ser a casa de Llätzer a Betània. Algun amagat potser a Jerusalem. Fora de Simó Pere que és ací... Pobre Pere! Si el veiessis! ;Em fa por que això li costarà la vida!

— Ja és tot un cas la mort de Jesús.

— No; si no es tracta d'això. És el remordiment que li rosega el cor... no para de plorar. Està pene- dit i humiliat. Maria, la mare de Jesús, el té d'acon- solar i això que passa prou pena.

— No t'entenc ni sé de què em parles.

— Veuràs; va ser valent per entrar a casa d'Anàs quan hi portaren Jesús i allí es va complir la predi- ció que li havia fet el mestre, que renegaria d'ell tres vegades ans el gall no n'hagués cantat dues. És com- prèn; va ser conegut d'una criada de Caifàs i des- prés d'una altra i més tard d'un que l'havia vist a Getsemaní amb Jesús, i a més el va traïr el parlar galileu, i ell no hi va trobar altra sortida que jurar i perjurar que de res no coneixia Jesús ni mai no hi havia tingut cap tracte. I contà que Jesús llavors el va mirar com fent-li retret de els seves paraules i que aquella mirada de Jesús li va traspasar l'ànima i el va fer revenir de la seva falta i va fugir d'allí plorant i va venir ací, al cenacle, a tirar-se als peus de Maria i a confessar davant tothom qui vol sen- tir-ho la seva debilitat.

— Pobre Simó; i no és pas que no sigui valent; però ¿quina pilastra podrà mantenir-se ferma si el fonament trontolla? Jesús anava a la mort i amb ell hi podia anar Simó, i havia presumit que era capaç de fer-ho; però quan un s'hi troba recula per instint. Què hauríem fet nosaltres, sinó? Deixem-ho estar; el temps tot ho guareix quan Déu no ho vol guarir d'una altra manera. I ara què?

— No falta qui espera en la resurrecció de Jesús; ell ho havia donat a entendre. Les dones sobre tot; però...

— Bé ha demostrat que ell tenia poder sobre la mort. El cas de Llätzer, poso per cas.

— Tanmateix, Efraïm, fa de mal entendre que un mort tingui poder per ressucitar-se, si no ve un altre que li digui "alça't".

— Jo, Cleofàs, totjust fa vuit dies que he comen- çat a tractar amb Jesús i, decidit com ningú el dia de la triomfal entrada a Jerusalem, he tingut les me- ves vacil·lacions quan l'he vist fet l'escarni del poble; però en la creu l'he vist gran com mai. El terratrè- mol i l'obscuriment del sol em van fer creure en el seu poder sobrenatural i per moments aquesta fe em va creixent. Jo espero tornar a veure Jesús viu, jo no entenc perquè va morir; però crec que ell volgué morir perquè així estava escrit en els profetes. No sóc pas home de lletres; però ho he après de Nicodemus que sap de cor les Escriptures.

— No sé què s'hi digui, Efraïm, ni sé quin esperit tenen els onze que el seguien de més a prop. Demà és dissabte i bé caldrà passar-lo ací; ara que passat- demà me'n vaig a Emaús a passar-hi un parell de dies. Hi tinc una caseta, un camp i ara és temps d'es- clatar la brotada. Acompanya-m'hi tu. Trobarem uns pots de mel i un cassal ple d'ametlles. Amb un xic de pa i formatge que ens emportarem no ens hi mori- rem pas de gana, ens treurem de sobre l'encaparra- ment d'aquests dies i les orenetes volant i xisclant ens esplaiaran la vista i ens entretingran l'orella. El

temps no pot ser millor. Tu podràs fer provisió d'herbes; allí n'hi ha de totes menes i per tots els mals.

— El cor em diu que el meu ofici se'n va al cel. No sé si tindrè pit de posar mai més la parada da- vant el temple. Jo no sé què; només tinc el pressen- timent d'una mena de vida nova. No vinc pas amb tu; em traïria a mi mateix si m'allunyava de Jerusa- lem. Allí prop del Calvari hi hem deixat Jesús, allí es deixarà veure. No és que tingui aquesta preten- sió; n'hi hauria prou que es deixés veure de Simó Pere i que li digués: "Digues a Efraïm que faci tal o qual". I jo faré tot el que Simó per ordre de Jesús em manés. Diràs que sóc boig; no és cap bogeria el que jo tinc; és com una fe que Déu em dona contra totes les apariències. Jo no em moc d'ací. Del ce- nacle al sepulcre i del sepulcre al cenacle, jo tinc de trobar el que he perdut. No vinc amb tu. Jesús és el Crist; ho veig ara més que mai, ho he vist a la creu millor que quan passava aclamat pels carrers de Jerusalem.

JORDI ARNAU

Adoració de la Veracreu

La famosa Silvia, que visitava els llocs sants, un segle després que Santa Elena havia descobert la Creu del Salvador, descriu, en la seva famosa *Peregrinatio*, l'adoració del sagrat Lignum, tal com es feia en la basílica Hierosolimitana, a les darreries del segle iv. El bisbe de Jerusalem presentava el sagrat Lignum a la multitud dels fidels, perquè l'adoressin, d'una manera molt semblant a l'adoració de la Veracreu, que es fa a les nostres esglésies, el dia del Divendres sant. No és pas, per tant, cosa estranya que el culte a la Santa Creu estigui tan arre- lat en el poble cristià i que l'Església dediqui la Set- mana de passió a honorar la Santa Creu.

Cada dia de la Setmana de passió, a l'hora de ves- pres, es fa, a les esglésies, catedrals i col·legiates, l'a- doració de la Veracreu amb tota solemnitat. El pre- vere, acompanyat dels canonges i de la clerecia, que porta ciris encesos, de color blava, duu la Veracreu a les mans, que apareix tres vegades per ésser ado- rada. El *bacallà* s'ha alçat altres tantes vegades, i els núvols d'encens s'aixequen al presbiteri. Al davant de les reixes d'aquest, sol haver-hi les *momes* (dos homes vestits amb una indumentària negra i amb la cara coberta), els quals duen uns penons, que tenen pintats els impropis de la passió. En aparèixer la Veracreu, les momes que duen els *llambrots* fugen a amagar-se a l'extrem oposat del temple.

A Mallorca la Setmana de passió és coneguda per la Setmana de la Veracreu. Després de l'himne de vespres es fa una processó, precedida dels vexillaris, seguida dels canonges i beneficiats i del prevere, que duu la Veracreu. En cantar l'estrofa *Oh Crux, ave spes unica*, s'alça el vel morat de davant l'altar; tot el poble i tota la mainada adoren, postrats en terra, la Veracreu, que apareix voltada de llums i de nú- vols d'encens. En algunes parròquies de l'illa és cos- tum de visitar, cada dia, alguna de les creus de terme que hi ha al forcat dels camins, prop de l'entrada del poble.

A. G.

Els dolors de l'hora present

PER J. M. G.

L'Església, Esposa mística del Baró de Dolors, no pot aspirar a ésser de condició diferent a la de l'Espòs. I per això la llei del dolor ronda constantment l'Església i per això el seu místic cos és a cada època i en cada moment objecte d'atacs que produeixen dolors distints, però constants, en el seu esperit. ¿És que no ho diu així, per a salut del món, el Vicari de Crist en la terra i Cap visible de l'Església, el Papa?

I cap moment de l'any més a propòsit per al record dels dolors novells i sempre duradors, com les setmanes que l'Església dedica a commemorar el drama més dolorós que mai hagi esdevingut a la humanitat: la Setmana Santa, en què la litúrgia ens recorda constantment aquells mots del profeta: "Ateneu, vosaltres que passeu pel camí, esguardeu i vegeu si hi ha dolor semblant al meu dolor": cap moment més a propòsit que aquell en què tot el leitmotiv de la vida religiosa gira entorn del Crist sagrant i mort per l'amor de l'home i per a la seva redempció.

* * *

El dolor més persistent per a l'Església dins la vella Europa és avui el derivat d'aquell poble que altre temps fou un poble religiós per excel·lència: Rússia. Fa anys que d'allí surt la campanya més punyent contra Déu, campanya que no es satisfà destruint temples, occint sacerdots, prohibint el culte i fins pretenent estroncar les efemerides cabdals de la Redempció, a l'interior, sinó que rebassa fronteres i organitza l'exèrcit del *sense-Déu*, que millor es diria exèrcit vermell i diabòlic *contra-Déu*. Les propagandes en aquest sentit no paren un sol moment; la seva literatura consttueix ja un fet endèmic de la nostra civilització i fins centres de propaganda han estat organitzats, disposant d'abundosos mitjans econòmics, per anorrear l'esperit cristià i convertir Europa en un ermot d'espiritualitat, allunyat del Crist.

Un altre dolor persistent per a tots, i especialment per al Pare comú dels fidels, és el que ens arriba d'una terra que un dia rebé l'esperit cristià d'Espanya: Mèxic. Fa anys que allí es treballa per extingir la llum de la fe. I quan les coses semblaven apaïvades i fins propícies a entrar en el marc de tolerància dels països civilitzats, altre cop es desferma la campanya contra Déu, pare de tots els pobles, i són exiliats i perseguits els sacerdots, i són arrabassades les propietats de l'Església, i interdit el culte i cruelment sacrificats els sentiments d'una gran majoria del poble que no es resigna a abandonar la seva fe. Espanta el que s'esdevé a Mèxic, sense que els altres països del món — enduts per una llei d'egoisme i de comoditat materialista — tractin ni tan sols d'obligar aquells governants a respectar els drets més elementals de la ciutadania moderna. Fins a quan, Senyor?

Al centre d'Europa també es claven fortes espines al cos místic de l'Esposa de Crist. Una de les nacions on el catolicisme havia fet més grans progressos en els últims temps, Alemanya, avui és emportada per un racisme anticristià i inspirada per a retornar a religions de temps ben morts. Un afany d'un ultranacionalisme roent s'ho enduu tot — al-

menys dins el món oficial — i els catòlics, en forma moderada però no menys dolorosa, sofreixen persecució a l'escola, a les institucions de l'Estat, havent els seus Prelats d'alçar la seva veu plorosa però ferma en tot moment i davant de cada nova gesta d'hommes que creuen trobar quelcom de substancial en un fons quasi prehistòric per sempre més extingit. Els ideals de raça, de població física, semblen voler anorrear l'ànima cristiana del poble... amb nou dolor evident pel Papa que contempla amb pena els esforços estèrils, però, de la nova i dissortada creuada de retorn al paganisme ancestral.

Encara els problemes de la formació de l'esperit de les joventuts a Itàlia mateix; les qüestions constitucionals i d'arranjament de *modus vivendi* amb països de catolicisme indubtable com Espanya; els esforços que per resistir l'esperit invasor fan altres països tan estimats del Papa com la pròpia Àustria, etc., van lacerant el cor del Sant Pare i contribuint a augmentar en tots el dolor de l'hora present.

* * *

¿Ens ha de venir de nou tot això, a nosaltres, catòlics? No podem ésser de millor condició que el Mestre; i el Mestre fou perseguit, empresonat, traït, assotat i clavat en Creu de mort. Constantment damunt l'Església s'ha desfermat la llei del dolor i damunt el pit dels catòlics el dolor ha constituït sempre el gran reactiu per a fer-nos servir intacte el dipòsit de la fe i l'ardidesa en les bones obres, filles de la llei de la caritat, ja que Déu és caritat. ¿Com ens havem, doncs, d'estranyar del dolor d'aquesta hora si no fa més que seguir altres hores que en el rellotge del temps, han marcat també dolors semblants per a l'Església?

A casa nostra mateix patim encara tota llei de dolors: l'Església expropiada i convertida en institució que sofreix de misèria material; els pares de la Companyia de Jesús, espanyolíssima, havent de viure dispersos, arrabassats els seus béns; el nostre clergat, pobre i desvalgut; temptatives que, com la del 6 d'octubre, troben el punt central dels odís en l'Església de Crist; l'escola negant als nens el pa de l'esperit que es diu religiós i procurant desfer-ne els saludables efectes. ¿Què més podem desitjar per adolorir-nos en aquesta hora de poder de les tenebres?

No desmaiem, però. Fou el Crist qui ens prometé aquesta herència als seus seguidors, sobretot recordant que més mereixen els nostres pecats. Però és el mateix Crist qui ens aconsola dient-nos que Ell romandrà entre nosaltres fins a la consumació dels segles i que, en definitiva, els enemics no prevaldran contra l'Església, la Seva Esposa mística.

I ningú no mereix oir les campanes de la Resurrecció si abans no ha ofert el sacrifici de tots els dolors a l'Home-Déu, que els oferí tots per nosaltres i la nostra vida eterna. El goig de la Pasqua es deu tan sols als que, durant aquests dies sants (i per a nosaltres han d'ésser sants tots els dies) han sabut gravar al seu cor la rosa del dolor més punyent, la rosa del Sant Divendres, vermella de Sang del Baró de Dolors.

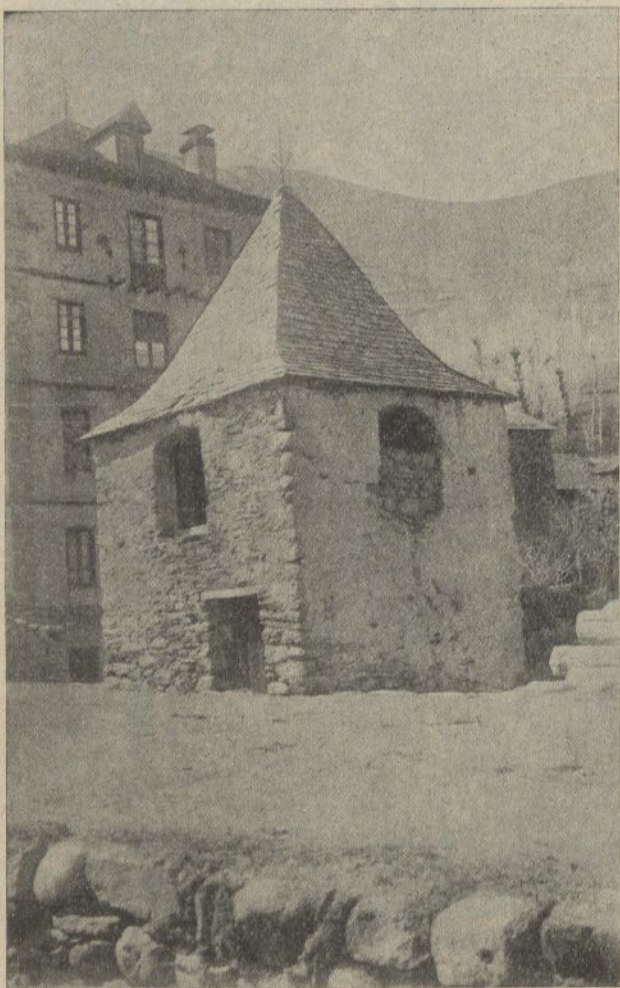

JESÚS I ELS INFANTS

El culte popular a la Santa Creu

La devoció a la passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist i a la Santa Creu tenen, una arrel profunda en la vida popular. En altre indret d'aquest número es parla del culte tributat a la Santa Creu durant la setmana de Passió. Encara hi ha altres aspectes populars del culte a la Passió que mereixen ésser recordats i restaurats. Un d'ells és el cant de la Passió la nit del Dijous Sant, glossat tan meravellosament per l'immortal Mn. Verdaguer. Altra manifestació de la veneració a la Santa Passió són les representacions populars d'aquest sagnant drama, que encara tenen lloc avui en moltes localitats el dia

Comunidor (Vall d'Aneu)

del Dijous Sant a la nit, com a Sant Vicenç dels Horts, a Verges, Rupit, Castellbisbal, etc.

Hi havia, encara, altres aspectes populars d'aquest culte que avui acaben de desaparèixer. Un d'ells és la *Pàssia*. Del diumenge següent a la Santa Creu de maig a la Santa Creu de setembre, en moltes parròquies rurals era costum de llegir, cada dia, abans de la missa la Passió segons l'Evangeli de Sant Joan. El sacerdot tocava unes batallades cada vegada que la narració evangèlica canviava de personatge i l'escolà, arrapat a la corda de la campana grossa del campanar, tocava tantes batallades com el sacerdot li havia assenyalat amb la campaneta. I la gent pagesa, en sentir tocar la *pàssia*, estant al mig de la treballada resava un Parenostre i un Crec en un Déu a

la mort i passió de Nostre Senyor Jesucrist com resava també semblants pregàries agenollada a terra, al mig del treball quan llevaven Déu; és a dir, quan sentien les batallades de la campana que anunciaven l'elevació en el sant sacrifici de la missa. Aquesta admirable comunió dels fidels parroquians amb la vida de l'Ecclesia, que n'era d'admirable!

Hi ha, a més, una manifestació popular ja gairebé perduda del culte a la Santa Creu, que és d'una bellesa incomparable. És la cerimònia de llegir els Evangelis i el comunir el temps. A les parròquies de pagès, des de Santa Creu de maig a Santa Creu de setembre, cada diumenge, abans de la missa major, el rector surt en humil i devota processó revestit amb capa vermella amb la Veracreu a les mans, i acompanyat dels escolans es dirigeix al pedró, que sol haver-hi davant de l'església; llegeix segons prescripció del ritual els principis dels quatre Evangelis i beneeix el temps fent una creu cap a tramuntana amb la Veracreu, una altra cap a migjorn, una altra cap a llevant i una altra cap a ponent. Aquesta cerimònia emocionant, acompanyada de les invocacions repetides quatre vegades: *A fulgure et tempestate: libera nos, Domine*: "del llamp i de la tempesta allibereu-nos, Senyor", acaba de desaparèixer de tot arreu.

Demés del pedró de llegir els evangelis hi havia en moltes parròquies uns edificis semilitúrgics coneguts per *comunidors*. Encara l'any passat admirarem un magnífic comunidor a Vallfogona de Ripoll, com molts anys enrera en veiérem un de conservat perfectament a la plaça de Salardú, a la Vall d'Aran, com n'hi havia un de magnífic a Santa Eugènia de Berga (Vic), com tenim el pler de reproduir-ne un de la Vall d'Aneu, la fotografia del qual devem a l'amabilitat de Mn. Campi, rector de Borèn.

Quan a l'estiuada venia una tempestat, cosa freqüent a la regió pirinenca, el campaner corria al campanar a tocar a bon temps, començant pel toc de l'àngelus, que era al segle XVII el mateix que avui, segons ens consta per consuetes; i és el mateix que hem sentit en parròquies rurals del cor d'Alemanya. Si la tempestat s'apropava amenaçadora, el campaner ventava la campana grossa i el senyor rector prenia la Veracreu i corria al comunidor; llegia els evangelis i exorcitzava el temporal, i amb la Veracreu beneïa el temps pels quatre punts cardinals i restava al comunidor, fos de nit, fos de dia, fins que el temporal hagués passat.

Els pagesos, gent eminentment piadosa, en sentir tocar a bon temps resaven l'oració *Angelus Domini nuntiavit Mariae*; seguia una part de rosari, l'estació al Santíssim i, mentrestant es feia fum per a "fer fugir les bruixes". Després d'encendre el ciri, que pel Dijous Sant va cremar al monument, es prenia un ram de llor i de romaní que el darrer diumenge del Ram va beneir el senyor rector i s'hi calava foc al recó de la llar, i de seguida es colgava amb cendra amb el fi que fes i faci encara molt fum per allunyar les bruixes. I quan el tro espetega i la cambra tancada ben fosca és il·luminada pel llamp recargolat, llavors la gent humil fa el senyal de la creu i es posa als llavis aquesta humil jaculatòria:

*Sant Marc, Santa Creu,
Santa Bàrbara no ens deixeu.*

Via Crucis matinal

PER R. RUCABADO

—Ai, lleveu-vos, lleveu-vos, ja passa Nostre Senyor. —La veu de la meua mare recorre les cambres del pis, i sota, al carrer, se senten passes de gent, mormols de pregària i la veu del sacerdot que llegeix l'estació. Un minut després, el cant unànime, el plany del Via Crucis popular, que surt de les entranyes i fins de les pedres, omple el carrer i l'espai i el pis i tots els pisos i estades com si tot cantés l'himne universal de penediment i dolor: *Per vostra Passió sagrada, adorable Redemptor, perdoneu altra vegada...* Amb la nota final del plany s'uneix l'estridor de la trompeta que fa avançar el seguici, i els ulls dels qui s'han llevat i vestit precipitadament, corrent tocatacords al balcó, arriben just per a trobar-se en front de la testa llatzerada que passa enlaire a mig camí dels primers pisos, coronada d'espines, defallida. Sembla mirar amb reny dolç i amorós els toca-sons que aquella matinada de Divendres Sant no han estat amatents a deixar els llençols, aquella nit que Ell no dormí. Sembla mirar amb tristesa els qui no són a fer-li filial costat pels carrers que recorden i repeteixen els de Jerusalem, empedrats de tristor i amargura.

Tinc arrelada la visió d'infantesa, del Via Crucis del carrer de Carders, i encara més la impressió de maduresa, quan cada any feia indigna companyia, en exercici públic de penitència, al Sant Crist parroquial, pel circuit que recordava les catorze estacions en catorze llocs dels barris, a l'entorn de l'església de Sant Cugat. Si hom visqués per escriure, tal com hom concebeix el treballar dels antics escultors i dels orfebres, vivint per treballar i treballant en pau i per la glòria de les arts de Déu, hom podria intentar de compondre un llarg i reposat poema del Via Crucis matinal, descabdellant-se pels carrers o deserts o amb prou feines petjats pels primers transeünts. Quantes vegades, en aquell lent seguici dels portants i acompanyants del Sant Crist pels carrers i placetes, pels passeigs i avingudes que demarquen la meua parròquia, jo pensava que si pogués fer servir la ploma amb una quieta fidelitat de ciri, esgranaria el curs i les parades del piadós seguici, pels indrets i recons d'aquests barris meus de la ciutat antiga, fent sentir l'emoció del Sant Crist de la parròquia que surt en aquesta hora matinera, en l'aire fresc d'abril molt sovint esquitxat d'un fi gotellar de pluja. Jesús crucificat surt amb pas dolorós a visitar el seu barri, i cada estació pot ésser un comentari alhora místic i popular. Surten per veure el Senyor, de les portes mig closes en aquella hora de matinada, l'adroguer, el llauner, la fornera, i els ferros o els vidres dels balcons es van poblant de cares devotes o curioses. El pas de la santa imatge provoca reaccions en l'ànima dels pocs atrafegats que circumden, des del fervorós que troba el Sant Crist com un amic, fins al sobtat que tremola com si trobés el jutge, o el dur sectari d'entranya impia que s'esmuny fregant la paret amb ull glaçat i sense descobrir-se.

Però aquest Via Crucis de ciutat quedarà per escriure, almenys per mi. És ara desat en l'armari de les emocions íntimes. La meua mare tenia una frase

per les coses bones en si mateixes fortament estimades però impossibles d'assolir, per les aspiracions legítimes i àdhuc santes que no podien realitzar-se en aquesta vida: "Això ho farem quan tornarem a néixer." Tal volta tenia ella el pressentiment que la vida eterna, la nova naixença en la glòria havia de comportar amb la possessió de Déu pels escollits, la facultat dels justos de prosseguir en el cel les tasques de la terra, esdevingudes treball de paradís. Així, per mi, aquest tema i tants altres ha de servir-se a un rebost misteriós, per treballar en el cel les obres que no s'han pogut elaborar en la terra.

Mentrestant hom olora, talment calaix de roba amb velles fruites, la sentor pietosa d'un encens antic, record de pau i d'esperança. El pas matinal del Via Crucis de les parròquies pels carrers estrets de Barcelona vella, pels grans carrers, rondes i vies de la ciutat nova, en la quietud de les sis hores, podent prendre els fidels no destorbats possessió plena de l'espai públic i fins agenollar-se damunt dels rails deserts del tramvia, era una pàgina cristiana i ciutadana, un gran llibre de meditació.

Sovint en carrers amples o per la Reforma, que és frontera de parròquies diverses, es trobaven dues o fins tres processons de Via Crucis i els Sants Crists presidien com senyeres els rengles i la cremor dels ciris dels parroquians devots. Era harmònica la mateixa discordança de les cantúries que començaven a temps diversos. El Sant Crist de Sant Cugat es confrontava amb el de Santa Maria, amb el de Sant Just, com es troben uns vells rectors de parròquies veïnes, i semblava que tota la història de cada església i de cada barri i de cada veïnat sortia darrera de la imatge estimada.

Que segueixi per dins del cor aquest Via Crucis dels carrers, perquè també podem seguir-lo de matí i cada dia, el Sant Divendres i tot l'any, perquè prou dolors i punyents contradiccions i amargors i vinagres hom té i fins pot desitjar per oferir-los al Crist Crucificat convertits en aroma d'encens reverent i fidel o en amorós drap de la Verònica, penyor de compassió i de penitència. ¿Qui no dirà i repetirà per dintre l'estrofa molla d'humil contrició:

*"Verònica compassiva
eixugava el front sagrat
de la sang, pols i saliva
amb què jo l'he profanat."*

Catòlic:

*¿ja tens presents els teus deures davant
l'atur forçós? ¿Què has fet davant el
nombre d'obriers sense feina i davant
tantes famílies sense pa per manca de
treball?*

La ciutat deïcida

PER PERE POUS, PREV.

Pot assegurar-se que cap ciutat del món no ha tingut la celebritat o la fama de la ciutat de Jerusalem, la Ciutat Santa per antonomàsia, escollida per a capital del poble de Déu, com a centre religiós i polític d'aquella nació que, si fou gairebé insignificant en comparació d'altres pobles, nacions i imperis de la terra, portava, però, una llavor d'immortalitat i de grandesa sobrenatural pel fet d'originar-se d'ell el reialme messiànic: De Sion, segons la frase profètica, havia d'eixir la Llei de Gràcia, i de Jerusalem la paraula divina o l'Evangeli per a adoctrinar i salvar la humanitat prevaricadora o degenerada pel pecat.

Més de 800 vegades és anomenada la ciutat de Jerusalem en els Llibres Sants, remarcant-s'hi sempre l'altíssima importància d'aquella famosa ciutat, verament privilegiada, objecte de l'amor més fervent del poble hebreu. Els profetes sovint en ponderaven l'excel·lència, reprenien els defectes o vicis dels seus habitants, profetitzaven llur sort pròspera o adversa segons la manera com es comportessin envers Déu. Tot bon israelita sospirava per poder visitar i petjar la ciutat dels seus amors, i era motiu d'immensa joia el pelegrinatge a la Casa del Senyor, al Temple magnífic de Jerusalem. En els Psalms, ¡quantes frases llegim que expressen el sant entusiasme que experimentava el fidel israelita en pujar a Jerusalem! Recordem, com ho llegim en el psalm 136, amb quina recança feien memòria de l'estimadíssima ciutat els exiliats a Babilònia, arribant a dir que abans d'oblidar-se mai d'ella preferirien l'assecament de llur llengua i l'atrofiament de llur mà dreta.

Jesús, nostre Redemptor adorable, també estimava entranyablement la seva Ciutat Santa, com en dona proves en diverses ocasions de la seva vida, essent la més patent i emocionant la del Diumenge de Rams, quan enmig del fervorós esclat d'entusiasme de molts dels seus deixebles i adherents, esclatà ell en plors per l'enduriment de cor dels habitants de la ciutat estimada que no sabia ni volia reconèixer el gran benefici de la redempció o salvació que li oferia i se li apropiava. L'estigma del deïcidi era ço que enlletgia, més encara que altres vicis propis d'ella, la bellesa i noblesa de la filla de Sion; aquella sang que reclamaria imprudentment per no haver-ne sabut comprendre tot el vertader valor; aquells avalots per a impedir l'establiment del reialme espiritual messiànic, preferint el jou despòtic d'una tirania política; aquella falta de seny per a saber distingir el senyal del temps pronosticat pels profetes i comprovar l'evidència de les proves que Jesús els hauria donat de la seva dignitat i autoritat divina: tot contribuï al plany emocionant del Redemptor davant l'espectacle tristíssim de la reprovació inevitable d'aquella ciutat, que personificava tots els menyspreadors o rebutjadors del Redemptor amorosíssim i de la seva inefable obra redemptora.

Jesús amb llàgrimes als ulls predigué els càstigs que sobrevindrien a aquella capital ingrata; i una experiència, palpable per molts dels seus contemporanis, i arribada fins al nostre temps, comprova la

veritat de la seva predicció profètica tan funesta per a la infidel Jerusalem. Encara actualment tots els divendres pot veure's a Jerusalem l'espectacle del plor dels hebreus davant els murs del Temple enderrocat des de tants de segles; i el més sensible és que, tot lamentant ells la llur trista situació, no hi saben veure l'ensenyança divina que ella enclou.

Però aquesta terrible lliçó és també ben oportuna per a molts cristians, especialment en el nostre temps. La Sion o la Jerusalem de la Llei nova és l'Església Catòlica, en la qual es compleixen evidentment tots els grans elogis dels vaticinis profètics sobre l'antiga Jerusalem que n'era una figura típica; i a la Jerusalem nova tenim l'honor i la sort de pertànyer tots els batejats que sabem apreciar el gran benefici de la vocació a la fe. Però, així com l'antiga Jerusalem, la ciutat més estimada de Déu, es tornà per a molts la ciutat deïcida, més culpables, per tant, que molts habitants d'altres ciutats no tan privilegiades per Déu, així també és de témer per a molts cristians que no saben o no volen agrair i aprofitar el gran benefici de la Redempció verificada per Jesús amb el preu de la seva sang, ja que els tals esdevenen molt més culpables que molts idòlatres i infidels als quals no ha arribat el coneixement de la doctrina i de la civilització vertaderament cristiana. L'apostasia de molts individus i pobles cristians és, certament, molt més culpable que la ignorància dels qui no han sentit mai la predicació de la veritat o no l'admeten per prejudicis inveterats que els en destorben. L'apostasia pública i col·lectiva, començada ja sobretot des del Protestantisme, havia de degenerar lògicament en el Racionalisme, en el Laïcisme i àdhuc en l'Ateisme teòric i pràctic que dissortadament presenciem en la nostra generació. L'ànima, fins la col·lectiva, per dir-ho així, d'alguns pobles que eren cristians, ve a esdevenir com deïcida, amb totes les fatals conseqüències que un crim semblant causà a aquella ciutat tan ingrata. És veritat que l'Església és indefectible, però també ho és que els qui n'apostaten tornen a crucificar de part seva el Fill de Déu. (Veg. Hebr. 6, 4-6.) ¡Sort que el diví Redemptor, gloriós ara en el cel i presoner dins el Sagrari, continua intercedint pels mateixos deïcides! Convé, però, que també nosaltres, especialment en aquests dies sants, ens associem a la pregària intercessora del bon Jesús Crucificat, per tal que hi hagi molts imitadors del bon lladre qui sabé canviar el seu merescut patíbul en tron de gràcia i de misericòrdia.

Jerusalem, Jerusalem, converteix-te, de deïcida en estimada de Déu! Aquest ve a ésser el crit anguniós del Sant Pare a les acaballes d'aquest Any Sant de la Redempció. La potència redemptora del diví Crucificat no és pas exhaurida. El poble cristià, com la Sion o Jerusalem antiga, tornarà a ésser redimit, si escolta les exhortacions del Vicari de Crist en la terra, com la Jerusalem figurativa havia d'escoltar el magisteri dels profetes. La Redempció de Crist fou prou copiosa per a poder-se aplicar també al nostre temps. *Jesu, Redemptor, miserere nobis!*

ELS QUI ARA ACLAMEN JESÚS, L'ABANDONARAN QUAN ESTARÀ
AL CIM DEL CALVARI

Representacions de la Crucifixió

Els primers cristians sentien una repugnància a representar la Crucifixió. Les imatges del Crucificat no apareixen abans de la pau constantiniana. El culte de la Santa Creu, que ben aviat va prendre gran increment a Jerusalem, el sentiment realista dels siris i la necessitat de combatre el monofisisme cap al segle v, introduïren les representacions del Crist, si bé havien d'anar acompanyades de representacions que havien de posar de relleu el seu triomf sobre la mort. Les representacions de la crucifixió anaven acompanyades de la Resurrecció i de l'Ascensió i presentaven el Crist vestit, nimbat i sense claus.

Des del segle vi es troba la figura del Crucificat amb el "subpedaneum" o coixinet de fusta als peus. La corona d'espines apareix al segle ii, el títol de la creu en grec i en llatí al segle xii; Sant Joan i la Mare de Déu, els barons Josep d'Arimatea i Nicodemus surten al segle xii en grups tan meravellosos com el de Sant Joan de les Abadesses. Cap als segles ix i x apareixen en les crucifixions l'àngel que recull la sang de la llaga del costat amb un calze i un grup d'àngels que rep l'ànima del Crist per portar-la a la glòria.

Aquesta representació altament teològica del calze de l'Església recollint la sang del Crist perdura fins al segle xvii.

L'origen de les representacions de la Crucifixió és l'Orient, especialment Jerusalem, on la veneració de la Santa Creu descoberta condicionava la representació de la Crucifixió, que els pelegrins s'emportaven a la terra llur. Aquests crucifixs en llur origen solament representaren la imatge del Crist fins al pit.

La "Cru de la Vida", de Thörl (Caríntia), del segle xv, amb el braç al cim de la Creu que enclou el Cel, corona l'Església, exclou la Sinagoga i obre les portes de l'infern. A sota, els esperits del bé i del mal

Les representacions de la Crucifixió més antigues de l'Occident són la representació feta a les portes de Santa Sabina de Roma (del segle v i d'influència oriental) i un vori de Londres (segle v). Són del segle vi les representacions de la Crucifixió que es veuen en ampolles que els pelegrins portaven de l'Orient, en les quals el Crist va vestit, duu mànegues i hi és adorat per fidels, segurament per influència oriental. Més tard, els fidels són substituïts per soldats que juguen als daus.

Un tipus de Crucifixió del 586, d'origen siríac, és el de Rabalas, en el qual el Crist apareix amb vestit sense mànegues, amb els dos lladres, el soldat

Creu de sarcòfag del segle iv

amb l'esponja, Longinus amb la llança, les Maries i els soldats jugant als daus.

El tipus de Sant Crist bizantí té àngels damunt els braços de la creu i als peus la calavera d'Adam. Al costat d'aquestes representacions realistes, apareix, malgrat les prohibicions de l'Església, una representació simbòlica de l'anyell clavat a la Creu. Aquesta tradició perdurà llargs temps, i es troba l'anyell o a l'esquena o als peus de la Creu.

En l'alta Edat Mitjana, especialment en l'època del romànic, es veu el tipus de Sant Crist dogmàtic-simbòlic que va acompanyat de la representació de la lluita decisiva de la història de la Redempció, l'Església i la Sinagoga, el sol i la lluna, la terra i l'oceà, Roma, la fe, la vida i la mort. L'art romànic del nord i de Catalunya representa el Crist com un rei triomfant amb corona i vestidura llarga. Aquestes imatges són conegudes per "Majestats".

Sovint es troba al damunt la mà de Déu que posa al Crist la corona de llorer; de vegades és el Pare celestial que hi és representat, i en venir l'art gòtic l'Esperit Sant i tot, devenint una representació de la Santíssima Trinitat, com en tenim un bell exemple en el Museu diocesà de Vic.

És en aquest període que la corona reial és subs-

tituïda per la corona d'espines, la qual té el punt culminant en l'art gòtic. S'accentua la representació dels dolors, de l'arbre de la Creu, de les llagues, els peus clavats amb un clau i la figura de Maria desvalguda. Són expressió de la concepció mística tan profundament arrelada en l'Edat Mitjana.

Hi ha representacions en les quals la Creu és convertida en l'arbre del Paradís i l'indret de la naixença de l'Església és contraposat a la creació d'Eva.

En d'altres crucifixions els braços de la Creu terminen amb braços humans que tanquen el cel a la part de dalt; que coronen l'Església a la banda dre-

Crucifixió de l'escola de Beuron (Praga)

ta, que dominen la Sinagoga a la banda esquerra i que tenen als peus les portes de l'infern. El fruit de la Redempció està simbolitzat per Adam que resuscita de la tomba als peus de la creu, tema pres de l'art bizantí, que ha perdurat fins avui amb la calavera posada als peus del Sant Crist.

Les darreries del gòtic representen la Crucifixió solament amb les figures de Maria i Sant Joan. L'escola sienesa i Fra Angèlic hi afegeixen altres figures com Sant Domènec i la Magdalena. A la primera època de la Renaixença, apareixen a les representacions de la Crucifixió grups dels sacerdots, Longinus, el Centurió, les dones piadoses i la Mare de Déu. I en les representacions naturalistes de Donatello predomina, per damunt dels dolors de la passió, el sentit de la bellesa que caracteritzava la Renai-

Coberta de vori de l'escola de Metz, segle IX o X (Biblioteca Nacional de París)

xença. L'art posterior vacilla entre el realisme i una concepció més o menys piadosa.

El Sant Crist de Velázquez és més devot i impressionant que els de Rubens, Van Dyck o Reni.

Els Sants Crists barrocs, plens d'un naturalisme molt pujat, produeixen una sensació d'una immediata realitat. Tals són els Sants Crists de Montañés, per exemple.

Les representacions jansenistes del Crucificat, d'a-manerament barrocc, tenen els braços corbats en avant, perquè per a ells el Crist havia mort per uns quants, no per tot l'humà llinatge. L'any 1633 van ésser prohibits.

Les representacions de l'art modern pretenen reproduir amb fidelitat la Crucifixió i sacrifiquen la concepció religiosa i el caràcter edificant i devenen representacions caricaturesques. Són obres d'uns artistes sense fe ni vida religiosa.

L'art de l'escola de Beuron té un caràcter arcaïtzant. I l'expressionisme dona un to tan pujat als sofriments que moltes vegades els representa en formes indignes i gairebé blasfemes.

Catòlic:

no oblidis la Premsa catòlica, plena de necessitats i desitjosa d'oferir el pa intel·lectual a tants germans que n'estan mancats. Paga subscripcions a diaris i revistes, anuncia a les publicacions catòliques.

La soledat de Jesús

PER J. CIVERA I SORMANI

Pugeu al cim del calvari i veureu com Jesús, que està clavat de peus i mans damunt la Creu del sacrifici i del dolor, té pocs seguidors al seu entorn. ¿On són els qui diuen que l'estimen? Són a la plana, on la vida és amable i per a viure no cal caminar damunt les pedres cantelludes del dolor.

Tots volem ésser amics de Jesús, però són pocs els qui tenen coratge per a seguir els camins que menen al calvari.

Si el cor ens porta pels camins del món, almenys aquests dies que els cristians remembrem la tragèdia del Gòlgota, sapiguem trobar el camí que ens portarà a Jesús. No vulguem que la soledat trista i desoladora plani damunt de la Creu. No oblidem que Jesús té set, però no té set d'aigua sinó d'ànimes. Abans que clogui els ulls, com un sol que s'enfonsa dins les tenebres, que ens vegi al seu costat.

Contempleu el món, i veureu com la majoria dels homes no solament es neguen a seguir les petjades de Jesús, sinó que no els volen reconèixer com fill de Déu. Si els homes estimessin el bon Jesús, ¿tornaria la societat novament cap al paganisme? Els qui són una mica observadors s'hauran adonat de la davallada que hem fet en poc temps en l'ordre espiritual.

No interessin les coses que afecten l'esperit. La Religió és únicament per a les dones i per als infants. Certament que existeix un nucli selecte d'homes profundament religiosos, però pobres de nosaltres que sabéssim quants són els indiferents en matèria religiosa.

No som pas dels qui giren constantment el cap enrera per enyorar les coses que han passat; però hem de reconèixer que cada dia es va accentuant la crisi espiritual que ens porta indefectiblement cap al materialisme.

Atureu-vos davant d'un quiosc i veureu quines són les publicacions que tenen més circulació. Penetreu dins d'una llibreria i veureu quins són els llibres més llegits. ¿Us heu donat compte de la immoralitat que regna en les sales d'espectacle? ¿Heu vist les pel·lícules que es projecten en determinats cinemes?

Dissortadament en totes les èpoques han existit immoralitats; però en l'època actual els immorals tenen l'audàcia de befar-se dels qui creuen que la humanitat ni ara ni mai no podrà prescindir de la moral cristiana.

Els espectacles immorals eren reservats als teatres de determinades barriades. La gent podia assistir sense cap mica de temença als teatres del centre de la ciutat, perquè cap empresari no s'atrevia a donar espectacles immorals.

Avui, al cor de la ciutat es representen obres que uns quants anys enrera fins haurien escandalitzat els espectadors dels teatres del Paral·lel. ¿Quin concepte de la moral tenen les senyores que assisteixen a la representació de les obres que no són compatibles amb la dignitat cristiana?

¿Veieu com existeix una davallada en l'ordre espiritual? És endebades que expandim les doctrines salvadores de l'Església, si no prediquem amb l'exemple. Si únicament ens diferenciem amb les doc-

trines professades, i en la vida íntima no existeix cap diferència entre un creient i un descregut, mai no aconseguirem cristianitzar el poble.

Al poble no li interessa saber com pensem, sinó com obrem. Si no obrem bé, no creurà en nosaltres baldament li exposem les nostres doctrines amb una gran eloqüència.

Per això els sants tenen molts de seguidors. El poble no els segueix únicament perquè els recorda les veritats de l'Evangeli, sinó també perquè prediquen amb l'exemple. El poble no d'u: aquest home diu grans coses, sinó: aquest home és bo.

Si els sants públicament no fossin austers i no portessin al damunt la túnica refulgent de la puresa i la castedat, llur predicació no tindria cap eficàcia.

No vull dir pas que ens hàgim de tornar uns homes rígids i eixuts. No; el cristianisme és optimisme i és alegria. L'home esquerp i eixut no és pas un bon cristià. Els qui porten dins de l'ànima la pau de Crist, porten també un somris a flor de llavi.

Tusteu la porta dels ermitans i veureu com us sortiran a rebre amb molta de llum als ulls i amb el rostre resplendent. Per estimar, doncs, el bon Déu no cal ésser rígids. Sap'gueu passar pels camins de la vida amb el cor alegre i l'ànima plena de llum. Deixeu la tristesa per als qui no creuen i per als qui no estimen. Els deixebles de Crist no coneixen ni les tenebres, ni el pessimisme, ni la tristesa.

La gent mundana creu que els qui segueixen les petjades de Crist no estimen la vida. Digueu-me: ¿qui estima més les flors, el qui procura que s'obrin a la llum i perfumin els aires, o bé el qui les desfulla? ¿Qui estima més la llum, el qui obre les finestres perquè penetri a dolls dins de la cambra, o bé el qui les tanca perquè triomfin les tenebres?

¿Com volen estimar la vida més que nosaltres, els qui en compte de copsar les bel·leses que conté, les enlletgeixen? Les meravelles que Déu ha posat a la terra únicament s'admiran quan portem en els ulls una mica de blavor de cel. Si les contempleu amb els ulls entenebrits, no sabreu veure-les.

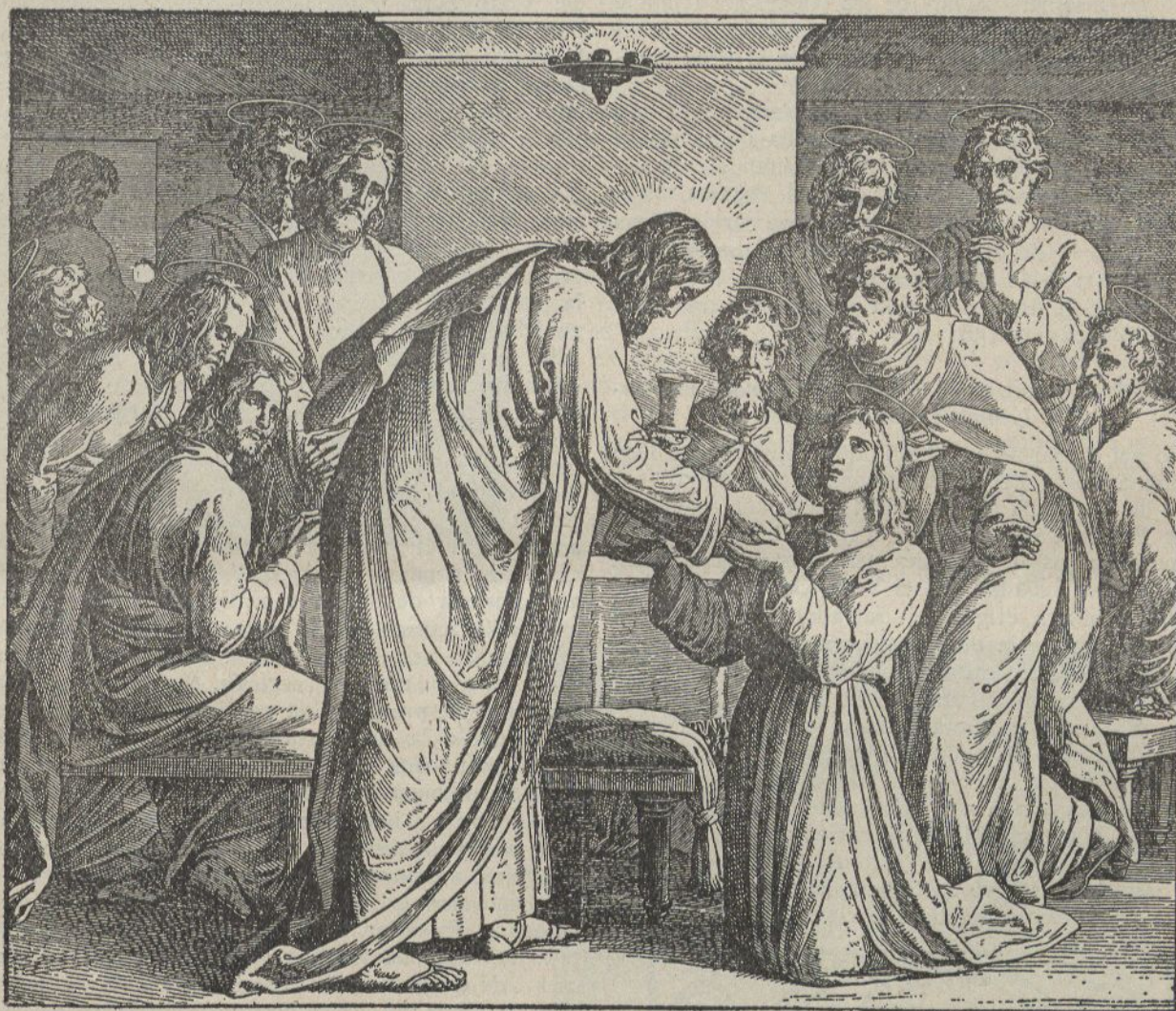
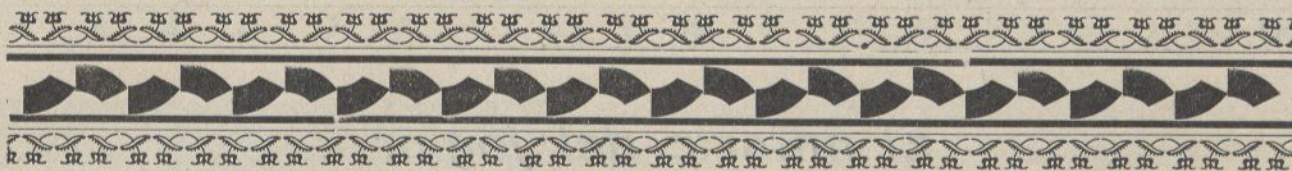
En aquests moments que els enemics de Crist intenten donar una llançada al cristianisme, puguem al calvari a fer-li companyia. Jesús està sol. No té sinó al seu voltant els qui fan escarni del seu poder i de la seva re'alesa. Per apaivagar la set que l'abruça li humitegen els llavis amb fel i vinagre.

És endebades, però, que us poseu entorn de la Creu, si no esteu disposats a sentir damunt de la vostra carn les fiblades del dolor. Si voleu seguir el camí ample de la vida per anar a l'encalç dels plaers, no pugeu al cim del Calvari. Si us plauen es platxeris de la vida i trobeu feixuga la creu que Jesús posa al damunt dels qui l'estimen, no intenteu seguir les seves petjades.

En aquests moments la Creu que segueix plantada al bell mig de la muntanya tràgica del dolor, resplendeix com un raig de sol. Els qui no l'estimen no la veuran brillar. Al cim del calvari no hi veuran res. Per als qui no l'estimen, Jesús segueix dins les tenebres del sepulcre.

Sapiguem nosaltres veure'l resplendent i lluminós com un cel inundat de llum, i sobretot sapiguem fer-li companyia.

¿No us fa tristesa la soledat de Jesús? Si us en fa, feu-li companyia.

LA INSTITUCIÓ DE L'EUCARISTIA

El miracle del joglar

PER A. GRIERA

En el prefaci de la col·lecció de miracles reunits pels clergues de Pisa sobre el Volto Santo es parla de nombrosos pelegrins que de les quatre parts del món anaven a Luca. Francesos i alemanys, italians, grecs i siríacs es reunien allí. Molts eren els miracles que s'hi succeïen. Es fa referència a les cadenes i als grillons dels alliberats, a les àncores que hi portaven els mariners salvats de les tempestats i també als ex-votos, als caps, als peus, cames, cabelleres i altres membres i figures humanes que hi són representades.

Entre les narracions de miracles esdevinguts cap no ha fet tanta impressió i cap no ha donat peu a tantes representacions en la plàstica com el miracle que va operar-se en el joglar pelegrí. Aquest miracle del joglar o violinista és sumament curiós. Heus ací la història del miracle, treta d'un manuscrit llatí del segle XII de la Biblioteca nacional de París i publicat per Schnürer en "Sankt Kummernis und Volto Santo", pàgina 159:

De la sabata d'argent del Volto Santo donada miraculosament a un pobre

No pot passar-se en silenci aquell miracle que Déu es dignà obrar pel reverendíssim Volto Santo. Un jove de la banda de la Gàl·lia, desitjant visitar el Sant Sepulcre del Salvador a Jerusalem, va fer el propòsit de passar per Luca per tal com havia sentit a dir moltes vegades que el Volto Santo representava la verdadera efígie del Salvador i això amb el fi de contemplar la dita semblança d'aquell al sepulcre del qual desitjava vehementment d'anar.

Devinguda l'oportunitat, armat amb el senyal de la creu, el pelegrí se n'anà a Luca, encès en un amor tan ardent que, no podent aguantar-se, sense dilació se n'anà corrent a l'església de Sant Martí. Tan prompte com arribà a la capella del Volto Santo, es reuní amb la multitud de pelegrins i va contemplar amb els ulls corporals la verdadera forma i imatge del Salvador i, alegre i exultant, es postrà en oració. Fent oració llarga estona i perseverant en ella, co-

mençà d'arborar-se en tant amor d'aquell del qual podia contemplar la verdadera imatge, que les llàgrimes li rajaven dels ulls cara avall i pel pit, i, posat dret, també estava tan extasiat en oració que de cap manera no podia girar els ulls de la imatge del Crucificat. Després, en veure la multitud de pelegrins que de totes les parts del món estaven allí reunits al peu del Volto Santo i que s'atansaven humilment amb llurs presents, pobres de béns, però rics de mèrits, havent-se presentat amb les mans buides davant dels altres, avergonyit i creient-se indigne, va començar de dubtar. Fent recurs al seu instrument de música... desitjant oferir el do de la seva melodia en compte d'altres dons, comença de cantar himnes tan dolços en honor de la Santa Creu que va recrear les oïdes de tots els presents amb gran delectança. Però Déu omnipotent, que és un vertader escrutador dels secrets dels cors, mirant benigne la gran fe del seu servent i la gran devoció a la imatge del seu Volto Santo, no va voler que fos contorbat més pel dubte, sinó que es va dignar manifestar-li d'una manera poderosa i admirable el do de la seva gràcia. Cosa admirable, la sabata d'argent del peu dret del Volto Santo, per la sola virtut divina, fugint del peu va a parar al sarró del joglar.

Llavors el jove, meravellat pel gran miracle, espantat pel que havia succeït, reflexionant, quedava admirat per la grandesa del present, per la magnificència del donant i considerant el gran poder de Déu, va començar de dubtar a veure què faria. Pensant en coses diferents, ple de meravella, estava incert per veure quina resolució prendria. Sortí de la capella i es retirà a un recó de l'església. On excogitant moltes coses, després, sembla per inspiració divina, se'n va tornar a la capella, apropiat als peus del Volto Santo, que abans honorava indigent, acostant-s'hi humil i devotament, va oferir la sabata d'argent al Déu omnipotent i a honor de la Santa Creu. El qual miracle insigne, presenciat per una multitud copiosa de pelegrins, vinguts per raó de pregària dels diferents indrets, veient-ho clarament, exclamen a grans veus i lloen el Salvador, al clamor dels quals hi corregué tota la ciutat. Es congregà una gran multitud d'homes i de dones que donaven gràcies a Déu pel gran miracle obrat pel Volto Santo i manifestat als seus fidels. Amb el fi que mai no eixís el dubte als que sentissin contar tan gran miracle, i per tal que en quedés a perpetuïtat un senyal, el Senyor es dignà dispensar que aquella sabata no s'adaptés bé al reverendíssim peu dret de la creu, i per cap art humana mai no s'ha pogut adaptar al peu com abans.

Aquest miracle del joglar va tenir tanta popularitat en l'Edat Mitjana en tot l'occident i centre d'Europa, que encara avui es troba representat en molts altars d'esglésies de l'Europa central.

El Volto Santo de Luca és una Majestat. És un tipus de Crist-Rei, idèntic al de la Majestat de Caldes, exemplar meravellós d'iconografia cristiana. S'ha escrit i discutit molt si el Volto Santo de Luca és d'origen català o si és d'origen oriental, o si les Majestats catalanes vénen de Luca per raó de romiatges. Hi ha un fet cert: i és que des de Luca la imatge del Volto Santo es va difondre arreu d'Europa. Les

El Sant Crist i el joglar
(Gravat del Passionari de Lübeck, any 1492)

Estampa de Santa Kummernis de Praga

Majestats, però, van vestides i amb corona reial. Aquesta representació típica de Jesús crucificat no va ésser arreu compresa. En molts indrets es va creure que la Majestat no era la imatge de Jesús crucificat, sinó d'una dona que per raó de dur pel a la barba era una "virgo fortis", una verge forta, Santa Vilgefortis, i el culte popular la convertia en filla d'un rei de Portugal.

I com que aquesta santa tenia la virtut de curar de molèsties, tribulacions i angúnies, heus ací que va prendre també el nom de "Kummernis", que en alemany vol dir tribulació.

A continuació donem la llegenda de la història d'aquesta santa irreal, difosa per Holanda al segle XVII, tret d'un còdex de Grothe i publicada en el llibre citat més amunt, pàgines 15 i 16:

Comença la història de Wilgefortis verge

La santa Wilgefortis, verge i màrtir, fou filla del rei pagà de Portugal que en aquell temps feia guerra contra el rei de Sicília. Durant les guerres succeí que el rei de Sicília entrà amb mà forta i violenta per les fronteres de Portugal, on feia grans malvestats. I el rei de Portugal no podia resistir al susdit rei per la seva gran força. Intervenint molts nobles per la concòrdia dels predits reis es van pactar les paus amb la condició que el rei de Portugal donés la seva filla Wilgefortis per esposa al rei de Sicília. Era més bella que totes les dones. Reunits per això els dos reis, santa Wilgefortis és portada a la presència llur i se li insisteix perquè doni consentiment a aquest matrimoni. La santa verge respon davant dels dos reis i de molts altres nobles que no vol tenir per espòs cap home, sinó Jesús Crucificat. Els

dos reis, molt perplexos i indignats, la fan empresonar per tal de fer-li revocar el propòsit per mitjà de tribulacions.

Empresonada, va demanar a Déu amb humils pregarries que la conservés casta i immaculada i que l'enlletgís o que la disposés del cos de tal manera que cap home no se n' enamorés. I succeí que li va créixer una gran barba a la cara com si fos un home pagès. El seu pare, volent saber si havia canviat de pensar, la féu conduir a la seva presència. El pare, en veure que compareixia tan barbuda, s'indignà i assegurava que, contra consuetud femenina, s'havia fet créixer la barba per art màgica. Ella, però, al contrari, responia que no li havia aparegut la barba per art màgica, sinó que el seu Déu crucificat, escoltant les seves pregarries, li havia concedit la barba per tal de guardar-li la castedat. A la qual cosa el pare contestà que si no renegava del Déu crucificat i adorava els seus déus, com el seu Déu seria clavada a la creu i com Ell moriria. Ferma ella en el propòsit, per ordre del seu pare fou crucificada, després d'haver estat aturmentada de diverses maneres. I apropant-se a la mort va pregar perquè tots aquells que fessin memòria de la seva passió i mort preguessin al Crucificat, fossin alliberats de les molèsties, de les tribulacions i les angoixes del cor, del cos i de l'ànima per la seva intercessió. I haguda resposta del Cel que seria així, va lliurar l'ànima a Déu.

I succeïren grans trons i llamps en aquell temps, talment que el palau del seu pare fou consumit pel foc.

La susdita verge Wilgefortis va ésser martiritzada el tretze de les calendes d'agost per la fe de Nostre Senyor Jesucrist que és beneït pels segles dels segles. Amén.

Santa Kummernis i la seva llegenda. Taula de l'any 1513, a l'església d'Eltersdorf

El Crist, absent

PER GASTON GERARD

Tot el segle dinou pogué presenciar la lluita contra el Crist en nom d'un laïcisme descolorit, fill directe dels principis de l'Enciclopèdia i de l'orgull del racionalisme. L'individualisme triomfà a desdir, i el culte a una llibertat malaltissa — que només de nom corregué de boca en boca i de Constitució en Constitució — transtornà les intelligències. Es desfermà la lluita del fort contra el feble, i, per una ironia dels fets, els febles, junts i associats, resultaren forts. I vingué el problema social. A través de totes les doctrines, escoles i polítiques, una sola cosa, però, restà efectiva: la lluita contra Déu en nom del laïcisme fins que el Crist fou esborrat de les lleis, suprimit als tribunals, de les corones dels Reis i bandejat de la vida pública dels Estats. A la fi, l'empresa arribà on es proposava, i el Crist, amb els braços de la Creu, fou bandejat del món polític i estatal, reduït només al clos sagrat dels temples i a l'ànima dels creients que, sortosament, cada dia són més i més alts en espiritualitat.

La vida política ha suprimit, doncs, el Crist. I ¿quin ha estat el resultat i l'últim capítol d'aquesta persecució? Horroritza passar els ulls per Europa. Des de la lluita social desfermada a l'interior de cada poble fins al ressò de la guerra — l'ambient de la qual es respira arreu del món, tot i no fer més que vint anys del pas dels horrors de l'última — tot en el món trontolla i res no hi ha segur a hores d'ara. El món fa l'efecte d'una grandiosa roda que ha perdut l'eix que en regulava els moviments, i tot en ell és desballestament, inestabilitat, trontoll i perill constant de mort. Els Estats — aquests pobres Estats laics que s'han venut la seva unitat espiritual per uns quants principis eixarreïts i mancats de vida — troben cada dia la seva pau més amenaçada per milions d'homes sense pa, per la misèria i la reducció de treball i de riquesa, mentre han de seguir la carrera folia de l'augment d'armaments emprant-hi els milions que els manquen per a la seva pau i benestar interior.

I com que la vida de l'home no és vida sense un element directiu dels esperits, aquells mateixos Estats que han bandejat l'ombra del Crist, han d'improvisar solucions espirituals menors, i ressusciten un racisme infecund com el de l'Alemanya oficial, cerquen un retorn al paganisme com el de la Itàlia mussoliniana, i conreen tots plegats un nacionalisme les primeres conseqüències del qual foren les del conflicte 1914-1918 i aboquen els homes a un altre conflicte bèl·lic per al qual es preparen amb material de guerra per terra, mar i aire.

Els tractats més recents són infringits i esbocinats pels països més lligats pels tractats mateixos, i ací teniu aquest pobre tractat de Versalles esquincat en mil trossos pels vencedors — que no han tingut cura d'augmentar en proporcions inversemblants els seus armaments, arribant a la xifra de set milions d'homes en armes a Itàlia — i finalment destruït definitivament i a la llum del dia per l'Alemanya de Hitler, sense sanció per cap costat.

Encara, després del 1918, es tingué un moment de fe en l'organització internacional de la Societat de les Nacions, refusada per primer cop pel propi país

del seu inspirador, el país de Wilson. Ben aviat, però, es veié la inutilitat dels esforços fets per a mantenir aquell simulacre de concòrdia internacional, ja que els seus resultats — tot i haver-ne obtingut alguns d'apreciables — no han respost ni a l'esforç fet per a sostenir-lo ni a les esperances que un pobre món malmès i adolorit hi havia posat.

Què ha passat ací? El tractat de Versalles fou el coronament d'un seguit d'aliances i pactes l'única garantia dels quals era la pau armada; i la Societat de les Nacions no fou altra cosa que una gran fira on es feren tota mena d'equilibris per a sostenir allò que era inestable sense l'equilibri espiritual que a tot organisme (i el món és el més gran dels organismes vius), dóna una deu de vida interior, per damunt d'armaments i pactes escrits que, a la llarga, no són altra cosa que *bocins de paper*, segons la definició de l'Alemanya dels últims temps del Kaiser.

Un país hi ha que ha posat els punts damunt les is i que proclama la causa veritable de tota la desfeta moderna: és Rússia, que sense laïcismes pudorosos, sense treballs subterranis de destrucció, sense massoneries ni sectes ocultes, ha escrit en el seu ideari polític el crit: "guerra a Déu" i ha emprès la creuada desimbolta dels sense Déu per tots els camps d'Europa. ¿Quin país s'ha atrevit a posar-s'hi enfront si el crit de guerra de la U. R. S. S. no era altra cosa que la traducció en llenguatge corrent i sense veles de la campanya menada per molts Estats des de l'Enciclopèdia i des de Voltaire fins als nostres dies?

La unitat espiritual d'Europa feia anys que es trobava trencada. Però encara molts Estats mantenien el llevat del Cristianisme en el seu sí. A poc a poc, però, aquest llevat fou corromput per corrents contràries que, derivant de l'individualisme racionalista o del camp del socialisme materialista, proclamaren la interpretació materialista de la història, i la pobra Europa esdevingué tot seguit lluita per la matèria, i es corrompé com es corromp tota matèria mancada d'esperit.

El Crist restà absent dels Estats, i aquests es debaten en una lluita sense treva, lluita interior entre les diverses classes socials materialitzades, lluita exterior amb els altres Estats cobejosos de riquesa i de béns materials de tota mena. Crist prometé la pau als homes de bona voluntat, donant-los la penyora de la Providència que sosté les aus del Cel i vesteix amb suprema elegància els lliris del camp, que ni filen ni treballen. Crist ha estat bandejat de les Cancelleries, dels Guberns, de les Corones i les Presidències, i Crist es troba avui absent del món oficial, mentre aquest es desfà en la dissolució més enorme que hagi presenciat la història.

* * *

Davant l'espectacle del món polític no ens deixem abatere, però. Aquell Crist refusat en la vida dels Estats ha seguit vivint en la consciència dels petits, dels nets de cor, dels humils. I mentre era llançat per mans sacrílegues i suïcides del món oficial, milions d'ànimes l'estimaven més i li feien ofrenes pels pecats del món. I el Cristianisme, que semblava retut

i desterrat del palau dels dirigents de pobles, es troba avui renaixent en les consciències dels homes, altre cop estimat dins la societat com a únic remei i únic consol de les ànimes. I com més augmenti la confusió del món, més creixerà el culte del Déu veritable i més l'amor dels homes per la víctima del Calvari. Encara puja al Cel des de milions de pits la pregària al Pare i encara els nostres temples són recer de milions d'homes que cerquen la pau i es llancen en braços del Qui la prometé al món dels rectes d'esperit. Encara el sermó de l'Amor dels Amors, que per primer cop ressonà sota les voltes del Cenacle, és regor de milions de cors per mitjà de l'Eucaristia i vi-rior dels nets de cor.

I si mentre la persecució creix i es multiplica i el món s'enfonsa en les pregoneses de la desfeta, els

fills de Crist multipliquen la seva vida d'esperit i fan més viva la flama de la seva fe i de la seva oració, no ens cal témer: fou el Crist qui ens prometé estar entre nosaltres pels segles dels segles, aixoplugant-nos com la lloca els seus pollets.

Oh, si el Dijous Sant endevingués per a nosaltres la festa de la gran intimitat amb el Crist dels nostres amors i si mentre repetim profecies i planys la psalmodia de la nostra ànima arribés al Déu-Hòstia dels nostres Altars, ¡que en fóra de diferent la nostra eficàcia en el món! Ben aviat podríem veure com el Crist absent retorna al poble i estén novament els seus braços crucificats i plens de fruits de benedicció per pobles i nacions, constituint altre cop l'única garantia d'encert dels Estats, que un dia el bandejaren!

Les pompes del dimoni

PER E. JUNYENT, Prev.

En el ritus de l'administració del baptisme, abans de procedir a la infusió de l'aigua regeneradora, el sacerdot en nom de l'Església exigeix formalment del catecumen la triple renúncia a Satanàs, a les seves obres i a les seves pompes. En el baptisme dels infants són els padrins que la fan en nom d'aquests.

Pocs són els cristians que, tot i tenint una idea general de ço que vol significar l'Església amb el nom de *Pompes del dimoni*, desconeixen el significat concret que tingueren aquestes paraules en els primers segles de l'Església quan la litúrgia baptismal les inlogué de bona hora en el ritu de la iniciació cristiana.

La *pompa*, en les cerimònies religioses del culte pagà, no era altra cosa que una manifestació o processó pública i solemne en la qual es passejava triomfalment les imatges de les divinitats i dels númens tutelars i familiars. Principalment tenien lloc durant les festivitats públiques, o amb motiu dels triomfs, i fins se celebraven amb ocasió d'esdeveniments familiars, com eren les bodes i els funerals.

Essencialment la *pompa* era un acte de culte religiós i, per tant, idolàtric; el fer-se'n participant, fins i tot com a espectador, comportava una adhesió a la creença en les divinitats i per consegüent un veritable acte d'idolatria que els cristians no podien tolerar en consciència. El catecumen, que era catequitzat abans de rebre el baptisme, aprenia la fe en un sol Déu i es compenetrava de les veritats del *Credo*, i com a acte essencial per entrar a formar part de la comunitat cristiana, se li exigia la renúncia a tota participació del culte idolàtric del qual fins aleshores havia estat seguidor.

Les *pompes* del culte pagà tenien especial celebració en els ritus religiosos a honor de la *Magna Mater* o *Cibeles*, l'idol de la qual, portat triomfalment cada any el dia 27 de març a les riberes del riu *Almone*, fora les muralles de Roma, vora la Via Appia, era submergit dintre el corrent de les aigües. Hi assistia una gran multitud de fanàtics que prenia part en els corteigs i danses impúdiques a què donava lloc la solemnitat. Els cultes de les altres divinitats prengueren també aquest ritu que es féu comú a tota divinitat religiosa, i que de Roma s'estengué a tot l'Imperi.

A més de l'acte essencialment idolàtric, les *pompes* comportaven un ambient de turpituds i d'escenes bàquiques a les quals el poble moralment caigut es lliurava amb furor i desenfrenament. Sant Agustí ens ha parlat amb horror d'unes d'aquestes processons que presència a Cartago (Civitat. Dei, II, 4). Els neòfits havien, doncs, de renunciar també a tota participació a les *pompes*, no sols perquè aquestes eren un acte d'idolatria, sinó perquè anaven revestides d'una ferotgia obscena que repugnava a la moral promulgada per Jesucrist. Les *pompes*, en l'esperit cristià, foren tingudes sempre com a obra de l'esperit maligne i per això venien denominades amb el nom de *pompes del dimoni*.

Alguns autors han sostingut que els bisbes i els papes crearen de bona hora les processons cristianes per oposar-les a les *pompes* paganes i suplantar-les. No es pot pas precisar com s'haurien originat les processons en aquelles èpoques primitives. Els únics fets que es poden constatar convergeixen a la veneració popular vers les tombes dels màrtirs sebollits en els cementiris forans, ja des de mitjans del segle III, i això no fou originat de cap pràctica pagana, ni creat per suplantar-la. En segon lloc la litúrgia de les estacions de quaresma, la qual tal com avui la tenim fixada es pot datar del segle V, era una processó de penitència que es movia d'una basílica a l'altra, amb una gran multitud de poble presidit pel Papa, que procedia cantant salms i lletanies, lloant Déu, sense passejar triomfalment cap cosa venurada.

Les *pompes* del culte pagà desaparegueren amb els decrets de l'emperador Teodosi de l'any 395, però la promesa de la seva renúncia i de tot allò que significaven, es mantingué en la litúrgia cristiana i encara avui és exigida a l'infant que ha de rebre les aigües saludables del sant baptisme. La manifestació tumultuosa del diable pot haver desaparegut en el seu sentit idolàtric de les nacions cristianes, però es manté encara massa viva en les exhibicions espectaculars amb les mateixes turpituds i obscenitats. La renúncia baptismal a les seves *pompes* té encara el sentit viu pel cristià de no lliurar-se a la seva participació i col·laboració.

La Redempció

Considerem primerament l'amor infinit del qual Jesucrist ens dona proves en aquest misteri

Un dels religiosos més sants i més savis, volent parlar del bé inestimable de la nostra Redempció, escrivia: "En veritat em trobo tan impotent per parlar d'aquest misteri que ni sé per on començar ni per on acabar. Es certament fer ultratge a la grandesa de la Redempció el gosar parlar-ne. Què faré, doncs? Parlaré o callaré? Tinc el deure de no callar, però de parlar no puc. ¿Com podré callar uns tan grans efectes de la misericòrdia divina? Però també, com he de parlar d'un misteri tan inefable?"

I realment; agenollats caldria que adoréssim i reverenciéssim aquest adorable misteri que per tota l'eternitat serà l'objecte de l'admiració, de l'amor i de les lloances dels àngels i dels sants. Mentrestant pertoca a cadascú de nosaltres pregar a Déu que ens aclareixi la coneixença d'aquest tan gran benefici de la nostra Redempció, meditar-lo, pensar-hi sovint, per trobar-nos més excitats a testimoniar tota la nostra coneixença al diví Salvador nostre que ha volgut, per amor a nosaltres, sofrir tota mena de turments i la mort més cruel.

Misteri d'amor! Un Déu per salvar-me ha sacrificat la seva vida, la seva vida infinitament més preciosa que la vida de tots els àngels i de tots els homes ensems. "O benamat Redemptor meu! M'havau estimat més que a Vós mateix, puix que per mi haveu mort voluntàriament."

Déu estimà talment el món que li donà el seu Fill unigènit perquè aconseguís la vida eterna. ¿Què vol dir això? Vol dir que nosaltres no arribarem mai a comprendre aquesta prova d'amor: un Déu trament el seu Fill a la mort per salvar l'home perdut.

I en veritat; qui més sinó un Déu d'amor infinit ens podia fer aquest do d'un infinit valor? Si Déu hagués tramès un serafí o bé un àngel d'ordre inferior per fer-se home, indubtablement això hauria estat una ben gran meravella i excellent benefici. Emperò quan ens dona el seu propi Fill, quan és el mateix Senyor Nostre Jesucrist, el Fill de Déu, el Creador de cels i terra, al costat del qual la vida de tots els àngels i de tots els homes no és res, quan és Ell mateix que vol sofrir i morir per nosaltres; ¿què podem dir d'una gràcia tan extraordinària, i amb quins sentiments d'amor i d'admiració l'havem de rebre?

Pot un hom figurar-se cap espectacle més meravellós que aquest? Espectacle ben digne de l'admiració, de l'amor i de les lloances dels àngels i dels homes: un Déu lligat, assotat, coronat d'espines. Aquell a qui els àngels contemplen en el si del seu Pare, assegut en el tron de la seva glòria, enlairat infinitament per damunt tot el que es pot imaginar de més gran... veure'l ignominiosament posat en un patíbul i morir-hi!

Davant aquest espectacle, els nostres cors haurien d'abrandar-se d'amor. Amb quin entindiment i profunda admiració havem de considerar aquest Déu de tota majestat, aquest Senyor absolut de l'univers, amb el cos malmès, trinxat a cops de fuet i d'assots, amarat de dolors, clavat a la creu, i tot això per

l'amor que ens té. Déu posat en un patíbul! Déu morir! Quina cosa! Quin espectacle! ¡Meditem el seu amor infinit!

Jesús en creu! Quina sublim revelació dels atributs divins! Mai cap llibre no ha parlat de Déu, i en particular de la seva santedat, de la seva justícia, de la seva bondat, de la seva misericòrdia, com el Crucifix, aquest llibre adorable que pot entendre el més ignorant, les corpreneadores i profundes lliçons del qual mai no han acabat d'extreure ben bé els més grans Doctors i els més Sants, i el qual vull jo meditar cada dia més que no pas tots el altres llibres.

En aquest món mai no arribarem a comprendre la grandesa, la immensitat dels sofriments del nostre Salvador bondadosíssim; només en el cel, en els devessalls de l'eternitat feliç, això ens serà manifestat. Si tals sofriments coneixíem en llur realitat, no ens podríem estar de plorar-los i de tenir-ne una tendra compassió.

Tots els místics que han estat afavorits amb visions de la Passió, declaren llur impotència per descriure el que han vist i sobretot renuncien a donar una idea dels sofriments de l'Home-Déu.

"La mateixa Mare de Déu dels Dolors — diu la benaurada Angela de Foligno — no podria, malgrat d'haver penetrat a fons en la Passió més que cap altre sant, contar-ho tal com va passar. Tot el que se'n diu, tot el que se'n conta, tot plegat no és res en comparació del que ha vist la meua ànima."

El diví Salvador digué a una santa religiosa, Benigna Gojov: — Els meus dolors mai no seran ben bé compresos; i llur contemplació constituirà una de les parts principals de la teua eterna felicitat, puix llavors coneixeràs l'amor que he tingut als homes, veient el que he sofert per a llur salvació. — Pensem-hi, doncs, ben sovint.

Considerem segonament que fou una gran alegria per Nostre Senyor Jesucrist el sofrir i morir per nosaltres

Heus ací el que diu Sant Alfons Maria de Liguori: "L'amor que Jesucrist tenia als homes era tan gran que li feia desitjar l'hora de la mort per donar-los testimoni de tota la seva tendresa.

"Per això deia durant la seva vida: *He d'ésser batejat amb un baptisme; i que em trobo anguniós fins que ho hagi estat!* He d'ésser batejat amb la meua pròpia sang; i que llarg se'm fa de veure arribar l'hora de la meua Passió, per tal que l'home conegui l'amor que li he tingut. Per això és que Sant Joan, parlant de la nit en què començà la Passió del Salvador, s'expressa així: *Sabent Jesús que era arribada la seva hora de passar d'aquest món al seu Pare, havent estimat els seus que estaven en el món, els estimà fins a la fi.*

"El Salvador anomenava aquesta la seva hora, ja que res no desitjava tant sinó el moment de la seva mort, en el qual volia donar als homes la darrera prova del seu amor morint per ells ple de dolor en una creu."

Considerem tercerament que, si hagués calgut, Nostre Senyor hauria mort per cadascun de nosaltres

Parem compte darrerament que Nostre Senyor Jesucrist estima tant a cadascun de nosaltres en particular que, si hagués calgut, per cadascun de nosaltres hauria mort com morí per tots; així ho ha revelat a molts de sants. "Més d'una vegada ha dit Jesús als seus sants que de bona gana es faria crucificar altra volta per cada ànima en particular".

Com pot ser, després d'això, que no ens trobem excitats a estimar molt i bé aquest diví Salvador, el Nostre Déu, que tant ens ha estimat? Cadascú pot dir com l'Apòstol: *El Fill de Déu... m'estimà i es lliurà per mi.*

Escoltem aquestes paraules del Venerable Joan d'Àvila, citades per Sant Liguori: "Cap intelligència no pot concebre com és d'ardent en el Cor de Jesús aquest foc d'amor. Si en comptes d'una mort se li hagués manat de sofrir-ne mil, hauria tingut prou amor per passar-les totes. Si en comptes de morir per tots els homes en general li haguessin ordenat de morir per la salvació d'un de sol, ho hauria fet per cada u com per tots. En fi, si en comptes d'estar-se tres hores en la creu hagués hagut d'estar-s'hi fins al dia del judici, estimava prou per a fer-ho. De manera que Jesucrist estima molt més del que va sofrir."

Llegim atentament aquestes belles paraules de les *Revelacions de l'amor de Déu*, de Juliana de Norwich; revelacions que el cèlebre P. Fàber creu que constitueixen el més preat tresor que l'Anglaterra catòlica hagi mai donat a l'Església, i que són mereixedores de posar-se al costat d'aquelles amb les quals fou afavorida la seva gran contemporània, Santa Caterina de Sena.

"La nostra ànima és tan especialment estimada de Déu que no hi ha coneixement creat que ho pugui bé entendre; és a dir, no hi ha ningú que sigui capaç de comprendre fins a quin punt i amb quina suavitat i tendresa ens estima el nostre Creador."

"Nostre Senyor Jesucrist m'ha dit:—Estàs contenta del que he sofert per tu?—Sí, bon Mestre meu,—vaig respondre;—us en dono gràcies. Sí, sí; sigueu-ne beneït.—Doncs, bé;—tornà Jesús—si tu n'estàs contenta, més encara n'estic jo; m'és una alegria, una felicitat i satisfacció infinita l'haver patit la meva Passió per tu; i si encara ara pogués sofrir més, ho faria."

"He vist que l'amor amb què sofria Nostre Senyor ultrapassa els seus sofriments tant com el cel està damunt la terra. Aquests sofriments foren en veritat una noble i gloriosa cosa acomplerta en el temps per obra de l'amor, però aquest amor no ha tingut mai començament ni tampoc tindrà mai fi. Aquest amor és el que, amb tan gran dolcesa, ha fet dir a Jesús:—Si encara ara pogués sofrir més, ho faria.—No diu cabalment: si calgués sofrir més; sinó que, malgrat de no ésser pas necessari, voldria encara sofrir més, si li fos això possible. En aquestes paraules: Si encara podia sofrir més, ho faria; vaig veure que Jesús voldria morir tantes vegades com pogués; i que si podia sofrir encara, el seu amor no reposaria fins haver-ho aconseguit."

"Vaig redoblar l'atenció per veure quantes vegades moriria si li fos possible; però el que em digué passà de tal manera per damunt el meu enteniment que la meva raó no ho pogué abastar. I després i tot d'haver mort tantíssimes vegades, Nostre Senyor trobaria que això és ben poca cosa en comparació de l'amor que ens té."

"De seguida el meu diví Mestre em digué, de sobte i deliciosament:—Com t'he estimat! T'he estimat fins al punt que, abans de morir per tu, ho desitjava ardentment. I ara que ja ho he fet, després d'haver sofert de bona gana tot el que he pogut sofrir, els meus sofriments més horribles s'han canviat en alegria i en una felicitat eterna tant per mi com per tu.—Si Nostre Senyor m'ha dit això, és perquè n'estiguem completament contents i gojosos."

En efecte, Nostre Senyor diria el mateix a totes les ànimes que de bo de bo l'estimen; per totes té el mateix amor a proporció de llur santedat. El fa feliç l'haver sofert per totes.

"No pertanyem solament a Jesucrist perquè ens ha rescatat sinó que som també, en virtut del do amable del seu Pare, la seva felicitat, la seva recompensa, la seva glòria, la seva corona. Nosaltres corona seva! Quina cosa més meravellosa i dolça de contemplar! Això li dona un goig tan gran, que té com si res la seva pena, els seus treballs, la seva cruel Passió i la seva mort ignominiosa."

Nostre Senyor digué un dia a Santa Brígida:—Estima'm amb tot el teu cor, ja que jo t'he estimat i per tu m'he lliurat voluntàriament als meus enemics. Quan vaig veure la llança i els claus, els assots i els altres instruments de la meva Passió, anava no obstant amb alegria cap al suplici. I quan sota la meva corona d'espines el meu cap quedà tot ensagnat i la sang em regalimava pertot, m'hauria estimat més que els meus enemics haguessin fet miques del meu cor que no pas no posseir-te ni estimar-te. Series, doncs, ben ingrata, si ara no m'estimaves, després que jo tant t'he estimat.—I Nostre Senyor, és clar, diria el mateix a cada ànima que l'estima.

Una altra vegada li digué:—Tinc encara tant d'amor als homes com els en tenia en l'hora de la meva Passió, llavors que, amb un excés de caritat, vaig lliurar-me a la mort per deslliurar-los de les penes eternes. Si avui, doncs, fos possible que em morís tantes vegades com ànimes hi ha a l'infern, i que sofrís per cada una d'elles en particular la mateixa mena de mort que vaig patir per totes en general, estaria a punt d'exposar el meu cos a tota mena de turments i l'hi exposaria amb alegria i amor.

O amor infinit i desconegut! Que en som de feliços i honrats amb l'immens amor que ens té Nostre Senyor Jesucrist! Esforcem-nos en justa correspondència, a tornar-li amor per amor.

Sofrim amb paciència, per amor a Ell, totes les penes de la vida; i ja que Ell ha sofert i ha mort per expiar el pecat, fem la resolució sincera de no tornar mai més a caure en pecat amb deliberat propòsit.

Complim sempre i ben bé la voluntat de Déu; obeïm-lo com ho farem al cel, on no tindrem cap més desig ni voluntat que la seva; fem-lo regnar en tota la nostra vida, com hi regnarà per tota l'eternitat.

La Passió de Nostre Senyor Jesucrist

EL COMLOT CONTRA JESÚS

La conspiració del Sanedrí

Dos dies abans de la festivitat dels Àzims, anomenada la Pasqua, Jesús va dir als seus deixebles: "Sabeu que d'ací a dos dies serà la Pasqua, i el Fill de l'home serà entregat per a ésser crucificat."

Aleshores varen reunir-se els prínceps dels sacerdots, els escribes i els ancians del poble en l'atri del príncep dels sacerdots, el qual es deia Caifàs; i tingueren consell per a prendre amb engany Jesús i matar-lo. Però temien el poble i deien: "No en el dia de festa, no fos cas que hi hagués un avalot de poble."

La traïció de Judas

I Satanàs entrà dins Judas, el qual tenia de sobrenom Iscariot, un dels dotze. I se n'anà, i parlamentà amb els prínceps dels sacerdots i magistrats sobre la manera de lliurar-los-el. I els digué: "¿Què em voleu donar i jo us el lliuraré?" Ells, en sentir això, se n'alegraren molt, i pactaren donar-li diner, i li assenyalaren el preu de trenta monedes de plata. I s'hi comprometé. I de llavors ençà cercava oportunitat per a entregar-lo sense fressa.

L'ÚLTIM SOPAR

I. — EL SOPAR DE LA PASQUA

Els preparatius

El dia primer dels Àzims, en què s'immolava la Pasqua, s'acostaren els deixebles a Jesús, preguntant-li: "¿On voleu que anem i us preparem el lloc per a menjar la Pasqua?"

I envià dos dels seus deixebles, Pere i Joan, i els diu: "Aneu a la ciutat, i tan bon punt com hi entrareu, us sortirà a camí un home portant un càntir d'aigua; seguiu-lo fins a la casa on entri, i onsevilla que sigui d'igueu a l'amo de la casa: El Mestre diu: El meu temps és a prop: ¿on és mon departament on he de menjar la Pasqua amb els meus deixebles?"

I ell mateix us mostrarà un menjador gran, endreçat, i allà prepareu-nos-ho." I els seus deixebles se n'anaren, i arribaren a la ciutat; i ho trobaren tal com els havia dit; i feren com els ordenà Jesús, i prepararen la Pasqua.

Comença la Pasqua legal

Era de vespre que Ell arribà amb els dotze. I, essent ja l'hora, es posà a taula, i els dotze apòstols amb Ell. I els digué: "Amb desig he desitjat menjar aquesta Pasqua amb vosaltres abans de ma passió. Puix, jo us ho dic, d'ara endavant no la menjaré més fins que sigui acomplida en el regne de Déu".

I, prenent un calze, donà gràcies i digué: "Preneu

i distribuïu-lo entre vosaltres; puix jo us dic, que no beuré més del fruit del cep fins que vingui el regne de Déu."

Discussió entre els deixebles

Hi hagué també entre ells una discussió sobre quin d'ells semblava ésser el major. I Jesús els va dir "Els reis de les nacions dominen sobre d'elles, i els qui tenen potestat sobre d'elles són anomenats benefactors. Mes no així entre vosaltres; s'nó que el més gran de vosaltres sigui com el menor, i el qui mana com el qui serveix. Perquè ¿quin és major, el qui és a taula? I, no obstant, jo estic enmig de vosaltres, com el qui serveix. Vosaltres sou els qui heveu perseverat en la meua companyia en les meves proves, i jo us preparo un regne, com el meu Pare me l'ha preparat, per tal que mengueu i begueu a la meua taula en el meu regne, i estigueu asseguts sobre solis judicant les dotze tribus d'Israel."

Jesús renta els peus als deixebles

Abans del dia de la festa de Pasqua, sabent Jesús que era arribada la seva hora de passar d'aquest món al Pare, després d'haver amat els seus qui eren al món, els amà fins a l'extrem. I acabat el sopar, quan ja el diable havia ficat en el cor de Judas, fill de Simó Iscariot, el *designi* de trair-lo, sabent que tot ho posà el Pare a les seves mans, i que de Déu eixí, i torna a Déu, s'alça de taula, i es lleva les vestitures, i, havent pres una tovallola, se la cenyí. Després tira aigua en un gibrell, i comença de rentar els peus dels deixebles i eixugar-los amb la tovallola amb què estava cenyit.

I arribà a Simó Pere. I Pere li diu: "Senyor! ¿Vós a mi rentar els peus?" Respongué Jesús, i li digué: "El que jo faig, tu no ho saps ara, però ja ho sabràs després." Pere li diu: "Mai de la vida no em rentareu els peus." Jesús li respon: "Si no et rento, no tindràs part amb mi." Li diu Simó Pere: "Senyor! No solament els meus peus, sinó fins les mans i el cap." Jesús li contesta: "Qui s'és rentat no necessita sinó rentar-se els peus, puix està tot ell net. I vosaltres esteu nets, però no pas tots." Puix sabia qui era el qui el trairia; per això digué: no tots esteu nets.

Després, doncs, d'haver rentat llurs peus i preses les seves vestidures, havent-se posat novament a taula, els digué: "¿Sabeu el que he fet amb vosaltres? Vosaltres m'anomeneu el Mestre i el Senyor; i dieu bé, perquè ho sóc. Doncs si jo, el Senyor i el Mestre, he rentat els vostres peus, també us heu de rentar els peus l'un a l'altre. Puix us n'he donat exemple, a fi que tal com jo he fet amb vosaltres, així vosaltres ho feu també. De veritat, de veritat us dic: No és el criat major que el seu amo, ni l'apòstol és major que el qui l'ha enviat. Si sabeu aquestes coses, sereu venturosos amb tal que les practiqueu."

La Creu

*Creu sagrada,
creu amada,
vina, vina a nostre cor:
creu hermosa,
dolça esposa
de Jesús nostre Senyor.*

Jesús planta la Creu santa,
tot l'infern ha tremolat;
quan Ell l'obre el cel cobra
la perduda humanitat.

Sos dos braços són els llaços
que lligaren l'home a Déu;
vina, vina, Creu divina,
i lliga amb Crist el cor meu.

Sang sagrada l'ha regada
a eixa palma de l'Edem,
que ens convida amb fruit de vida
que l'amor collí a Betlem.

A qui abriga sa ombra amiga
ja en la terra el fa sortós.
i quan mòria de la glòria
li darà l'etern repòs.

Ta sortida, sol de vida,
tot el món ha il·luminat,
i en la serra cel i terra
com punt d'or has enllaçat.

Tu ets la via que al Cel guia,
tu ets la clau del Paradís,
tu la forta nau que ens porta
de la ditxa al port feliç.

Tu ets la trona on sermona
el diví Predicador:
llit dolçíssim on l'Altíssim
mor ferit per nostre amor.

Arma noble de ton poble,
braç de ferro de l'Etern,
com espasa romp i abrassa
els exèrcits de l'infern.

JACINT VERDAGUER

Jesús denuncia el traïdor

"No parlo de tots vosaltres; jo sé els que he elegit; però, perquè es compleixi l'escriptura: "El qui menja el pa amb mi, alçarà contra mi el seu peu." Des d'ara us ho dic abans que es faci, per tal que, quan s'hagi fet, cregueu qui sóc jo. De veritat, de veritat us dic: Qui acull el qui jo enviaré, a mi m'acull; i qui m'acull a mi, acull el qui m'ha enviat."

Quan hagué dites aquestes coses, Jesús es torbà en l'esperit, i als qui estaven posats a taula i anaven menjant els testimonià, dient: "De veritat, de veritat us dic, que un de vosaltres, qui menja amb mi, em trairà. Heus ací la mà del qui em traeix, està amb mi a taula."

I, profundament contristats, començaren de dir d'un a un: "¿Sóc jo, per ventura, Senyor?" Però Ell els fa aquesta resposta: "Un dels dotze qui fica la mà amb mi en el plat és qui em trairà. Certament el Fill de l'home fa el seu camí segons el que està escrit d'Ell; però ai d'aquell home per qui el Fill de l'home serà trait! Més li valdria que no fos nascut l'home aquell."

Els deixebles es miraven els uns als altres, no sabent de qui parlava. I començaren de demanar-se quin d'ells era el qui havia de fer una tal cosa.

Un dels seus deixebles, aquell que Jesús estimava, estava reclinat al pit de Jesús. A ell, doncs, féu una senya Simó Pere, i li digué: "¿Qui és aquest de qui parla?" I aleshores, havent-se reclinat més sobre el pit de Jesús, li diu: "Senyor, ¿qui és?" Jesús respongué: "És aquell a qui jo doni el pa sucà." I, havent sucà el pa, el donà a Judas, fill de Simó Iscariot. I, després de prendre Judas aquell bocí, entrà en ell Satanàs. Llavors Judas, el qui traïa, digué: "¿Que sóc jo, tal volta, oh Mestre?" Li respon Jesús: "Tu ho has dit. El que fas, fes-ho de seguida."

Però això cap dels qui eren a taula comprengué per què li ho havia dit. Alguns pensaven que, com que Judas tenia la bossa. Jesús volia dir-li: "Compra el que ens sigui menester per al dia de la festa"; o que donés quelcom als pobres. Quan ell, doncs, hagué pres el bocí, sortí de seguida. I era de nit.

La glorificació de Jesús

Essent, doncs, sortit Judas, digué Jesús: "Ara ha estat glorificat el Fill de l'home; i Déu ha estat glorificat en Ell. Si Déu ha estat glorificat en Ell, també Déu el glorificarà en Ell mateix, i el glorificarà tot seguit."

II. — INSTITUCIÓ DE L'EUCARISTIA

I mentre estava sopant prengué Jesús el pa, donà gràcies i el beneí, i partí, i, donant-lo als seus deixebles, digué: "Preneu i mengeu: AQUEST ÉS EL MEU COS, que és donat per a vosaltres; feu això en memòria de mi." I així mateix, prenent el calze després del sopar, donà gràcies i els el donà dient: "Beveu tots d'aquest. Perquè AQUESTA ÉS LA MEVA SANG DEL NOU TESTAMENT, que serà vessada per a molts en remissió dels pecats. Jo us dic: No beuré d'ara endavant d'aquest fruit del cep fins a aquell dia que en beuré de novell amb vosaltres en el regne del meu Pare." I en begueren tots.

EL SERMÓ DE JESÚS DESPRÉS DEL SOPAR

I. — DARRERES COMANDES

El manament de l'amor

"Fillets, ja ben poc més estic amb vosaltres. Em cercareu, i com he dit als Jueus: Allà on jo vaig, vosaltres no podeu venir, també ara ho dic a vosaltres. Un manament nou us dono: que us estimeu els uns als altres; així com jo us he estimat, que així també us estimeu mútuament. Amb això coneixerà tothom que sou deixebles meus, si us teniu amor els uns als altres."

La presumpció de Simó Pere

Simó Pere li diu: "Senyor, ¿on aneu?" Respon Jesús: "Allà on jo vaig no pots ara seguir-me, però ja em seguiràs després." Pere li diu: "¿Per què no us puc seguir ara mateix? Jo donaré la meua vida per Vós." Jesús li respon: "¿Tu donaràs la teua vida per mi? De veritat, de veritat et dic, que tots vosaltres sofrireu escàndol amb motiu de mi aquesta nit. Puix escrit està: Colpiré el pastor i s'esgarriaran les ovelles del ramat. Però, quan hauré ressuscitat us precediré a Galilea."

Prenent Pere la paraula li diu: "Encara que tots s'escandalitzessin amb motiu de Vós, jo no m'escandalitzaré mai." Jesús li respon: "Jo t'asseguro, oh Pere!, que avui, aquesta nit, abans que el gall hagi cantat dues vegades, tu me'n negaràs tres." Encara li dugué el Senyor: "Simó, Simó, heus ací que Satanàs us ha reclamat per garbellar-vos com el blat; però jo he pregat per a tu, per tal que no defalleixi la teua fe; i tu algun dia convertit afirmaràs en ella els teus germans."

Però ell insistia encara més: "Senyor, jo estic prompte per anar amb Vós encara que sigui a la presó i a la mort. Que baldament hagi jo de morir amb Vós, no us negaré." D'una manera semblant parlaren també tots els deixebles.

Llavors els digué: "Quan us he enviat sense bossa, ni alforja, ni calçat, ¿us ha faltat res tal vegada?" I ells d'gueren: "No, res." "Doncs ara, els digué, qui tingui bossa, que la prengui, i semblantment l'alforja. I qui no en tingui, que es vengui la túnica i compri una espasa. Perquè jo us asseguro que és necessari que es realitzi en mi àdhuc allò que està escrit: I Ell ha estat comptat entre els malvats. Puix les coses que a mi es refereixen toquen a la fi." Ells, aleshores, digueren: "Senyor, aquí hi ha dues espases." Ell els respongué: "Ja n'hi ha prou."

Jesús consola els seus deixebles

"No es pertorbi el vostre cor. Creieu en Déu, creieu, doncs, també en mi. A la casa del meu Pare hi ha moltes estades. Si no fos així, jo us ho hauria dit; puix que vaig a preparar-vos-hi lloc. I quan jo hi seré, i us hi hauré preparat lloc, vindré altra volta, i us prendré amb mi, a fi que allà on sóc jo hi sigueu també vosaltres. Ja sabeu on vaig, i sabeu el camí."

Oració blanca dins la nit tenebrosa

Oïu, Senyor, aquesta negra nit,
una pregària, d'egoisme nua.
Indigent és, Senyor, mon esperit,
però hi ha al món fretura molt més crua.

Car jo tinc cambra, regalant de llum,
i sé de vides al temperi soltes
sense merèixer l'amorós perfum
d'aquesta llar lloada tantes voltes.

I sé altres vides, caminant al lluny,
amb unas llars que esperen bondadoses,
i altres que un deure molt sagrat les puny
i dins la nit s'afuen, daleroses.

Oïu, Senyor, mon prec enfervorit,
oïu, Senyor, la meva veu incerta...
prego per l'orfe, al ras estartarit,
o en la cabanya, a quatre vents oberta.

Prego pel pobre que ha arribat a vell
sense el consol d'alguna humil teulada,
pel nadaló — que ja el dolor va amb ell —
i per sa pobra mare, abandonada.

Pel moribund que ha esternat la mort
sota d'un pont en la contrada ignota,
pel navegant que va cercant el port
i el pelegrí, que esmaperdut sanglota.

Prego, també, pel sacerdot que, amb zel,
porta el Viàtic dins la via tosca,
acompanyat de l'escolà fidel
i aquell faró d'enlluernar la fosca.

I prego, en fi, per tots els caminants
d'aquesta nit engavanyada d'ombra
i encara més, per tots aquells germans
empavescats dintre l'error que aombra.

Garfeix el cor pensar en dues nits
encabritades a la vora nostre...
Assereneu, Senyor, els esperits
amb la claror de la mirada vostra.

CAMIL GEIS, Pvre.

LIBRES NOUS

La Sagrada Bíblia (F. B. C.). *Eclesiàstic-Isaïes*. Versió catalana amb anotacions pels Drs. Ramon Roca i Carles Cardó, respectivament. Barcelona. Editorial Alpha. 1935.

La F. B. C. acaba d'enriquir-se amb un nou volum, el VIIIe de la seva publicació, que conté dos llibres de la Sagrada Bíblia ben importants, l'Eclesiàstic i Isaïes; el primer, notabilíssim dins la sèrie dels llibres inspirats sapiencials i poètics, i el segon, precisament entre els profètics.

L'autor de la versió de l'Eclesiàstic és el Dr. Ramon Roca, prev. Va precedida d'una brevíssima Introducció, com breus i escasses són les notes que acompanyen la versió. La importància principal, doncs, està en la versió mateixa, que resulta ben reeixida, essent un dels seus mèrits més vistents el de fer remarcar el parallelisme, tan propi de la poesia hebraica, ben visible a través de la mateixa traducció catalana. El bell caire literari donat a la versió, acaba de fer més amena aquesta bonica i llarga sèrie de màximes i consells morals de grandíssima utilitat pràctica. Bellíssima és, entre altres textos, la lloança de la Saviesa en el cap. 24; bellíssims els caps. 36-40, etc. La freqüent indicació de títols i sub-títols ajuda molt a la comprensió i ordenació del text. Alguna vegada la versió, per ésser massa literal, reproduïx certs hebraïsmes que resten més obscurs del que caldria. Fóra desitjable una major ampliació de cites bíbliques concordades, p. ex., 10, 14 amb 2, 52; com també més uniformitat en l'ús de certs mots, com gloriar-se, gloriejar-se; però totes aquestes observacions que hi fem no desmereixen gens la recomanació que mereix aquesta versió ben estimable.

La Introducció i Versió del llibre d'Isaïes són del Doctor Cardó, amb notes també seves i del Dr. Míl·las Vallicrosa. Tant la Introducció com les notes són molt més extenses que en el llibre anterior, tal com exigia la importància del llibre d'Isaïes, i àdhuc la seva mateixa índole profètica, que importa el coneixement del seu medi històric, geogràfic, filològic, per tal d'ésser comprès degudament. El Dr. Cardó no vol que es perdi res, en la versió, de la sublim i sovint colpidora expressió del text original. El profeta, qualificat per S. Crisòstom com el més grandiloqüent, ha trobat el traductor literari que mereixia en la nostra llengua.

És clar que hi ha textos que podrien i alguns potser fins haurien d'ésser traduïts d'altra manera, però és innegable el mèrit, sobretot literari, d'aquesta versió catalana. Solament, pel gust nostre, trobem sobrers certs mots, com *trufar*, tant sovint repetit, que fan l'efecte de gallicismes; no ens creiem però suficients per a fer-ne retret al qui té prou acreditada la seva fama literària. També ens plauria, en molts indrets, alguna major ampliació en les notes, i de vegades més uniformitat amb la versió, per exemple, nota 5, pàg. 338. D'esmenes també podríem afegir-se: *Daniel* per *Samuel* en la p. 130, r. 15; 44, 5 i 48, 2, etc.; són, però, petits defectes, potser imputables als caixistes.

Ens plau poder felicitar novament el bon amic

Doctor Cardó per aquesta bella versió catalana d'Isaïes, que farà bon costat a les que estan ja en premsa, de l'edició Montserratina i de la del Foment de Pietat, prova evident de l'activitat en el camp bíblic catòlic a la nostra terra.

PERE POUS, prev.

Preparació per a tenir una bona mort, per Sant Alfons M.ª de Liguori. Trad. del Dr. Francesc de Dou, Prev. — Barcelona, 1933, 590 pàgs.

Sobradament coneguda aquesta obra perquè calgui fer-ne l'elogi. Basti'ns dir que la nova edició que ens presenta el Foment de Pietat té dues característiques que la fan altament recomanable. És la primera una acurada presentació material, en tamany molt escaient per portar damunt; la segona és la pulquerrima traducció feta pel Dr. Francesc de Dou, directament de l'italià, i destinada a les nostres classes pageses i menestrals, les quals fins avui s'havien de valer de traduccions castellanes, mai tan a propòsit per arribar al cor dels fidels de Catalunya.

La pregària de totes les hores, per Pere Charles, S. J. Trad. de Mn. Antoni Ferrer, Prev. — Barcelona, Foment de Pietat, 1934, 415 pàgs.

"Si la pregària no fos concebuda com una fatigosa superació, no seria estranya de tantes vides.

"I, certament, la pregària no és pas un afeixugament damunt de l'esperit, sinó que és un respirar normal d'aire sobrenatural que constantment purifica, i renovella, i dóna agilitat.

"La intimitat amb Déu no és l'enriment d'una mena d'estratosfera espiritual, sinó que és el ritme celest de la nostra vida quotidiana, d'aquesta nostra vida humana, que cal concebre com un brollar vital de deures grans o minsos, d'anècdotes inèdtes i àdhuc de febleses espirituals."

Heus aquí explicat amb paraules del traductor el que és aquest llibre. Llibre de meditacions *sui generis*, fora dels motllos que són d'habitud en les obres de perfecció espiritual. Llibre modern, adaptat a les noves inquietuds i al ritme al mateix temps accelerat i dessimètric del viure d'avui. Com diu l'autor, la solemnitat convencional projecta sobre la nostra pietat una ombra freda. L'escrúpul d'ésser correctes ens ha malmès el goig d'ésser vertaders. ¿Per què la nostra pregària no ha de consistir a santificar, per una cooperació cada cop més conscient i cada cop més pacífica a la gràcia silenciosa, aquesta existència que Déu ens dóna i que ens cal estimar divinament? Això és el que el P. Charles es proposa, i a fe que ho aconsegueix.

La traducció de Mn. Ferrer, tota plena d'unció.

J. GAYA

Any XIV. Núm. 707

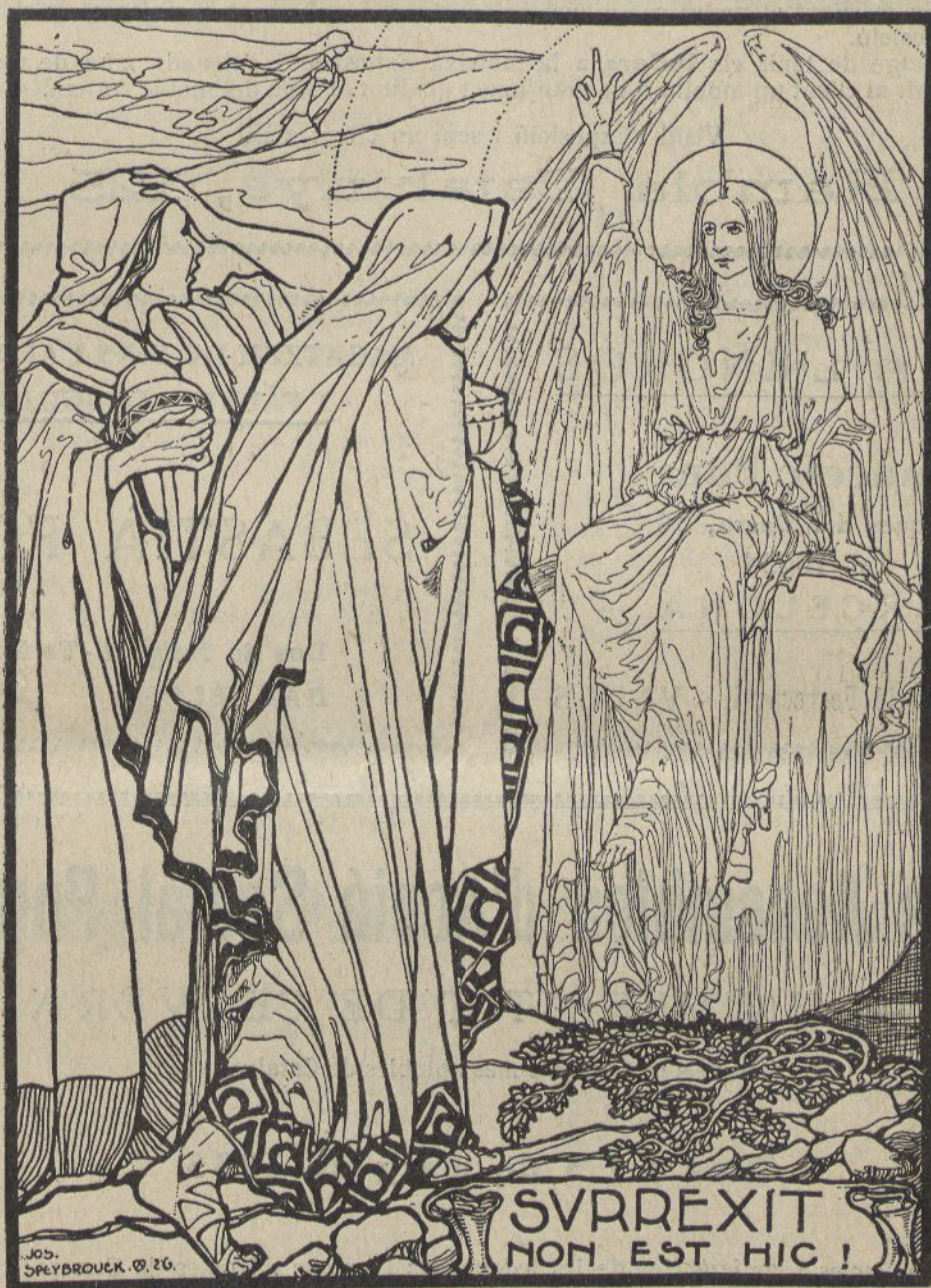
Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 ets.

13 abril de 1935

Publicació
setmanal

Redacció i Administració
Carrer del Pi, 12, 1.er

Telèf. 21160
BARCELONA

JESÚS NO ES ACÍ: HA RESSUSCITAT

TALLERS DE MOBLES R. SIN

Visiti la magnífica selecció de mobiliaris d'estil clàssic i d'estil modern, de línies impecables i de construcció immillorable, amb un 30 % d'avantatge sobre els altres mobles de la mateixa qualitat.

S'ofereix al client el poder comprovar la construcció dels mobles, visitant els tallers a la mateixa Exposició.

L'avantatge de tenir els **tallers** a la mateixa Exposició i l'elevada xifra de vendes em permeten oferir al client un mobiliari de gran luxe i qualitat al preu del moble corrent.

Visiti l'Exposició i serà un client més.

Rambla Catalunya, 125

VINS A L'ENGRÓS

Francesc Pons

Marquès del Duero, 34

Tel. 18034

BARCELONA

Davant l'Estació Ferrocarril - VALLS

MAGATZEM DE VINS I ALCOHOLS I FÀBRICA D'IGUARDENTS

SEBASTIÀ FONT

Dos de Maig, 71 - Telèfon 53068

BARCELONA

Quarta Assemblea d'Acció Social Popular

a la UNIVERSITAT DE CERVERA

(Un dels monuments més notables de Catalunya)

Dies 4 i 5 de maig de 1935

Ponències i conferències de les federacions i unions d'Homes de Carrera, Patrons, Pagesos, Oficinistes, Dependents, Dependentes, Obrers i Obreres.

Gran acte d'Afirmació Social Catòlica

INSCRIPCIONS:

Acció Social Popular (Pi, 12, Barcelona) i Casa Rectoral de Cervera

Hi haurà autòmibus de BARCELONA a CERVERA: Anada i tornada, **10 pessetes**

FOMENT DE PIETAT - Duran i Bas, 9 i 11 - Tel. 17605 - BARCELONA

Col·lecció de documents pontificis

LLEÓ XIII

Encíclica *Rerum novarum* sobre "La situació dels obrers". 64 pàgs., 40 cèntims. Edició popular sense cobertes, a 20 ptes. el centenar.

PIUS X

Encíclica *Acerbo nimis* sobre "L'ensenyament de la doctrina cristiana". 24 pàgs., 30 cèntims.

PIUS X

Exhortació *Haerent animo*, adreçada "A la clerecia catòlica". 40 pàgs., 30 cèntims.

BENET XV

Encíclica *Humani Genèris* sobre "La predicació de la paraula de Déu". 24 pàgs., 30 cèntims.

PIUS XI

Constitució Apostòlica *Divini cultus* sobre "Música sagrada". Conté, demés, el *Motu proprio* del Papa Pius X sobre el mateix tema. 32 pàgs., 30 cèntims.

PIUS XI

Encíclica *Quas primas* sobre "La institució de la festa de Jesucrist Rei". 36 pàgs., 30 cèntims.

PIUS XI

Encíclica *Mens nostra* sobre "Els Exercicis Espirituals". Conté, demés, el breu de Pau III aprovant el llibre dels Exercicis, i la Constitució Apostòlica de Pius XI declarant Sant Ignasi de Loyola Patró celestial dels Exercicis Espirituals. 40 pàgs., 30 cèntims.

PIUS XI

Encíclica *Divini illius* sobre "L'educació cristiana de la joventut". 64 pàgines, 40 cèntims.

PIUS XI

Encíclica *Casti Connubii* sobre "El Matrimoni cristià". 98 pàgs., 50 cèntims.

PIUS XI

Encíclica *Quadragesimo anno* sobre "La restauració de l'ordre social". 104 pàgs., 50 cèntims.

Temps de Passió

LA PASSIÓ DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST, segons els Sants Evangelis. Traducció catalana de Mn. Llorenç Ribet, Prev., Mestre en Gai Saber. Edició il·lustrada amb molts gravats, reproduccions dels quadres més cèlebres antics i moderns. Segona edició. En rústega, 1 pta.; en tela, 2 ptes.

LA QÜESTIÓ DELS LLOCS SANTS. Traducció del P. J. M.ª Pijoan, S. I. 30 cèntims.

SETMANA SANTA

(Text llatí i català). Traducció, introducció i notes de Mn. Josep Forn, Prev. Segona edició, en paper superior, a dues tintes i amb il·lustracions. 640 pàgines.

Enquadernat amb tela i cantell vermell, 5 ptes.; encuadernat amb pell badana i cantell vermell, 8 ptes.; encuadernat amb pell badana i cantell daurat, 10 ptes.; encuadernat amb pell xagrí i cantell daurat, 15 ptes.

Setmana Santa

SETMANA SANTA

Càntics i salms litúrgics per al Diumenge de Rams, Dijous, Divendres i Dissabte Sant. — Diumenge de Rams. *Benedicció i processó de palmes* — Dijous Sant. *Processó al Monument i Ofici de tenebres*. — Divendres Sant. *Adoració de la Creu i processó de retorn del Monument*. — Dissabte Sant. *Lletanies i Vespres*. Un llibret de 40 pàgs. Preu: 30 cèntims.

VIA-CRUCIS

Per Sant Lleonard de Porto-Maurizio. Versos de Mn. Llorenç Ribet, Prev., amb el cant corresponent i dibuixos de les Estacions, originals de Joan Llimona. Conté, demés, el *Via-Crucis* breu, popular. 64 pàgines. 30 cèntims.

LA PASSIÓ DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST, dita de Sant Pere. Tonada i lletra d'una gran popularitat a Catalunya, 16 pàgs., 10 cèntims.

Paper
de
fumar

Indio Rosa

La més alta distinció a les Exposicions Internacional
de Barcelona i Ibero-Americana de Sevilla

GRAN PREMI AMB MEDALLA D'OR

ATENES A. G. - Barcelona
Escorial, 135-147 - Teléfon 73372

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Carrer del Pi, 127
Rector de
BARCELONA

(Barcelona)

RUBI